

TVF skyrė paskolą Lietuvai

Vilnius, liepos 19 d. (BNS) - Tarptautinis valiutos fondas (TVF) pritarė Lietuvos ekonomikos reformoms ir paskyrė dar 32,2 mln JAV dolerių paskolą.

TVF direktorių taryba liepos 14 d. palankiai įvertino Lietuvos vyriausybės reformas ir tai, kaip vykdomas pernai patvirtintas trejų metų ekonominės politikos memorandumas. Pagal šį memorandumą, Lietuvai per trejus metus bus skirta iš viso daugiau nei 200 mln JAV dolerių paskolų.

Finansų ministerijos tarptautinio departamento direktorė Rūta Skyrienė sako, jog pusė paskolos sumos skiriama Lietuvos valiutos rezervui ir bus pervesta į Lietuvos banko sąskaitą. Kita pusė naudosis vyriausybė - pinigai bus skiriami padengti paskolas, skirtas iš biudžeto Mažeikių, „Naftai“ ir „Lietuvos avialinijoms“.

Rūta Skyrienė BNS korespondentui sakė, kad paskolos paskirtis dar gali keistis. Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius teigė, jog TVF paskolos dalis taip pat bus skirta Zoknių aerodromo modernizavimo projektui, kuriam anksčiau buvo skirtos paskolos iš kitų šaltinių.

Iš biudžeto ir Lietuvos komercinių bankų, suteikiamos vyriausybės garantijas, šiemet bendrovei „Lietuvos avialinijos“ lėktuvui „Boeing“ pirkti buvo skirta

daugiau nei 8 mln dolerių, Mažeikių „Naftai“ - 6,5 mln dolerių ir bendrovei „Šiaulių aerodromas“ - 4,5 mln dolerių. Visas šias paskolas ketinta padengti iš TVF ir Europos Sąjungos kreditų.

Nuo 1992 metų Tarptautinis valiutos fondas šešeriems - dešimčiai metų Lietuvai skyrė arba dar skirs beveik 602 mln dolerių paskolų, iš kurių panaudota jau 212 mln dolerių. 114 mln dolerių skirta valiutos rezervui, kita dalis - energetikos sistemai bei investiciniams projektams.

Iki šių metų birželio 1 d. įvairios tarptautinės finansų organizacijos bei bankai skyrė Lietuvai 883 mln dolerių paskolų, iš kurių jau panaudota 501 mln dolerių.

Valstybės skola dabar yra 471 mln dolerių, nes 30 mln dolerių Lietuva jau gražino.

Akredituotas Kinijos karo atašė

Vilnius, liepos 21 d. (Elta) - Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijoje įvyko naujojo Kinijos Liaudies Respublikos karo atašė Lietuvai vyr. pulkininko Cui Sutin akreditacija.

Cui Sutin pakeis iki šiol Kinijos kariniams reikalams čia atstovavusį pulkininką Czoj Aicuni. Naujasis karo atašė Cui Sutin yra ešes štabo karininko pareigas, vėliau vadovavo Kinijos gynybos ministerijos sekretoriui. Diplomato darbą jis pradėjo dirbdamas Kinijos ambasados buvusioje Sovietų Sąjungoje karinėje atstovybėje, vėliau padėjo Bulgarijoje dirbusiam Kinijos karo atašė.

Mirė

kun. Povilas Dilys

Š.m. liepos 24 d. Christ Igo-ninėje, Oak Lawn, Illinois, mirė evangelikų reformatų generalinis superintendantas, kun. Povilas Dilys.

Gimęs 1905 m. rugpjūčio 2 d. Vilniuje, 1930 m. buvo ordinuotas Vilniaus Evangelikų Reformatų Bažnyčios diakonu, 1931 m. - kunigu. Ejo Vilniaus Evangelikų reformatų parapijos klebono pareigas.

Nuo 1952 m. buvo Čikagos evangelikų reformatų parapijos klebonas. Daug metų praleido dirbdamas Kanados lietuvių evangelikų reformatų sielovadoje. 1967 m. buvo ordinuotas superintendantu, reišėsi tarptautinėje bažnytinėje veikloje, atstovaudamas lietuviams evangelikų reformatų pasaulinio masto suvažiavimuose. Bendradarbiavo spaudoje, ypač evangelikų reformatų periodiniame žurnale „Mūsų sparnai“.

Čikagoje liūdi žmona Halina Dilienė ir duktė Erika Brooks su šeima. Laidotuvėmis rūpinasi Donald Petkus, smulkesnė informacija bus pateikta kitame „Draugo“ numeryje.

Kun. Povilas Dilys susimąstęs prieš pamoką savo ev.-reformatų bažnyčioje.

Daugiau kaip 800 anglų ir prancūzų karių iš naujai suformuotų Greito reagavimo dalinių Bosnijoje apsupo Sarajevo miestą, kad būtų apsaugotas humanitarinės pagalbos pristatymas. Toks sprendimas buvo priimtas Vakarų valstybių vadovų susitikime po to, kai serbų kariuomenė atakavo Jungtinių Tautų „saugumo zonoje“ esantį Gorazdę miestą. Sekmadienį Belgrade JT, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos atstovai pasirašė ultimatumą, kuriame sakoma, jog serbams bandant atakuoti Gorazdę ir kitas JT „saugumo zonoje“ esančias teritorijas, JT kariuomenė suduos atsakomuosius smūgius.

Nuotraukoje: anglų kareivis Jungtinių Tautų Vitez karinėje bazėje tikrina savo ginklą.

Pritariama Baltijos valstybių priėmimui į ES

Vilnius, liepos 14 d. (Elta) - Europos Sąjungos Parlamentas pritaria Baltijos valstybių priėmimui į ES ir ragina, kad Estija, Latvija ir Lietuva būtų įtrauktos į Europos saugumo struktūras.

Europos Parlamento pareiškime, kurio parengimui vadovavo buvusi Švedijos užsienio reikalų ministrė Margareta af Uglas, siūloma Baltijos šalyse įsteigti Europos Sąjungos atstovybes, Baltijos valstybėms prisijungti prie tarptautinių sutarčių žmogaus teisių klausimais, garantuojančių mažumų teises.

Pareiškime buvo pareikštas pageidavimas stiprinti bendradarbiavimą su Baltijos regiono šalimis.

Savivaldybių reikalavimai vyriausybei

Vilnius, liepos 20 d. (Elta) - Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas, Vilniaus meras Alis Vidūnas dėl finansų ir biudžeto vykdymo įteikė vyriausybei tris pagrindinius reikalavimus.

Reikalaujama, kad Finansų ministerija ir valstybinės mokesčių inspekcijos užtikrintų, jog į savivaldybių biudžetus numatytos pajamos patektų besąlygiškai. Numatytos valstybės biudžeto dotacijos ir savivaldybių biudžetus turi būti pervedamos pastoviai ir nustatytu laiku.

Reikalaujama, kad rajonų ir miestų mokesčių inspekcijų sąskaitos turi būti tame pačiame banke, kuriame laikomos savivaldybės biudžeto lėšos.

Europos Sąjungos igaliojinis santykiams su užsieniu Hans van der Bruk pareiškė, jog pritaria pareiškime pateiktiems pasiūlymams ir pažymi, kad Europos Sąjunga pagal savo pagalbos Rytų Europai ir buvusiai Sovietų Sąjungai programas pasirengusi iki šimtmečio pabaigos skirti Baltijos regionui maždaug tris bilijonus Estijos kronų.

• **Bulgarijos komunistiniai** vadovai ne kartą aštuntajame dešimtmetyje spaudė Maskvą, norėdami Bulgariją prijungti prie Sovietų Sąjungos, pareiškė buvęs SFSR Komunistų partijos CK Politinio biuro narys ir SSRS vicepremjeras Heidar Alijev, kuris dabar yra buv. SSRS respublikos Azerbaidžano prezidentas. Bulgarija buvo artimiausia Kremliaus sąjungininkė sovietiniame bloke, o jos komunistinis vadovas Todor Živkov, pašalintas iš valdžios 1989 m., buvo apkaltintas mėginimu Bulgariją prijungti prie SSRS.

• **Rusijos ir Estijos santykiai** turi būti grindžiami 1920 m. Tartu taikos sutartimi. Tokia Estijos pozicija liepos 11 d. dar kartą buvo pareikšta Rusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojui Sergej Krylov. Estija oficialiai nepripažįsta dabartinės sausumos sienos ir laiko ją „laikina kontrolės linija“. Oficialiojo Talino nuomone, tikroji Rusijos ir Estijos siena buvo užfiksuota Tartu taikos sutartyje, pagal kurią Estijai atiteko kai kurie dabartinių Leningrado ir Pakovo sričių rajonai. Po II pasaulinio karo jie buvo grąžinti Rusijai.

Aplink pasaulį

• **Michail Gorbaciov**, buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas pareiškė, jog rimtai galvoja apie dalyvavimą būsimuose Rusijos prezidento rinkimuose, su tuo yra susiję ir dabartinės jo kelionės po Rusiją. Kalbėdamas tarptautinės ekologinės organizacijos „Žalioji kryžius“, kurios prezidentu jis yra, surengtame forume, skirtame Rusijos provincijos ekologinėms problemoms, M. Gorbaciov pareiškė, jog kaip buvo, taip ir yra opozicijoje dabartiniams režimui ir pasisako už nuoseklų Rusijos ekonomikos reformavimą.

• **Estijos bankas** šalies komerciniams bankams iškelė reikalavimą, kad iki 1996 m. pradžios kiekvieno Estijos banko nuosavas kapitalas būtų ne mažesnis kaip 50 mln Estijos kronų. Kai kuriems Estijos bankams tai nebūtų didelė problema, tačiau daugumai - tai ne „pagal kišenę“. Trolley banko nuosavas kapitalas sudaro tik 275 mln kronų, vietoje Centrinio banko reikalaujamą 650 mln kronų. Tikimasi, kad metų pabaigoje Estijoje prasidės bankų vienijimosi metas. Šiuo metu Estijoje yra 21 komercinis bankas ir 3 užsienio bankų filialai. Neseniai Estijos bankas išdavė leidimus atidaryti atstovybes sostinėje Taline dar dviems užsienio - Vokietijos ir Švedijos - bankams.

• **Čekijos armijos vadovybė** paskelbė karą biurokratijai ir turto švaistymui. Artimiausiu metu bus panaikintos įvairaus lygio statybos, finansų ir butų fondo valdybos, nes, pasak armijos vadovybės, „šių valdybų tarnautojai dirba patys sau“, ir yra švaistomi biudžeto pinigai.

Po 50 metų Žemėje gyvens dvigubai daugiau žmonių

Londonas, liepos 11 d. (Reuter-Elta) - Jungtinių Tautų organizacijos (JTO) išplatintame pareiškime pabrėžiama, jog iki kito šimtmečio vidurio Žemės gyventojų skaičius gali išaugti daugiau kaip dvigubai, jei nebus paisoma pernai Kairo demografinėje konferencijoje nustatytų tikslų.

Jungtinių Tautų demografinio fondo metinėje pasaulio gyventojų skaičiaus ataskaitoje sakoma, kad geriausiu atveju iki 2005-ųjų dabartinis planetos gyventojų skaičius - 5,7 bilijonų žmonių - išaugs iki 7,1 bilijonų.

Apskaičiavimai liudija, jog iki kito amžiaus vidurio Žemėje gyvens apie 7,9 bilijonų žmonių.

JTO pranešime teigiama, kad neplėtojant švietimosios veiklos trečiojo pasaulio valstybėse, ypač kontraceptinių priemonių naudojimo klausimais, iki 2050-ųjų planetos gyventojų skaičius gali pasiekti 12 bilijonų.

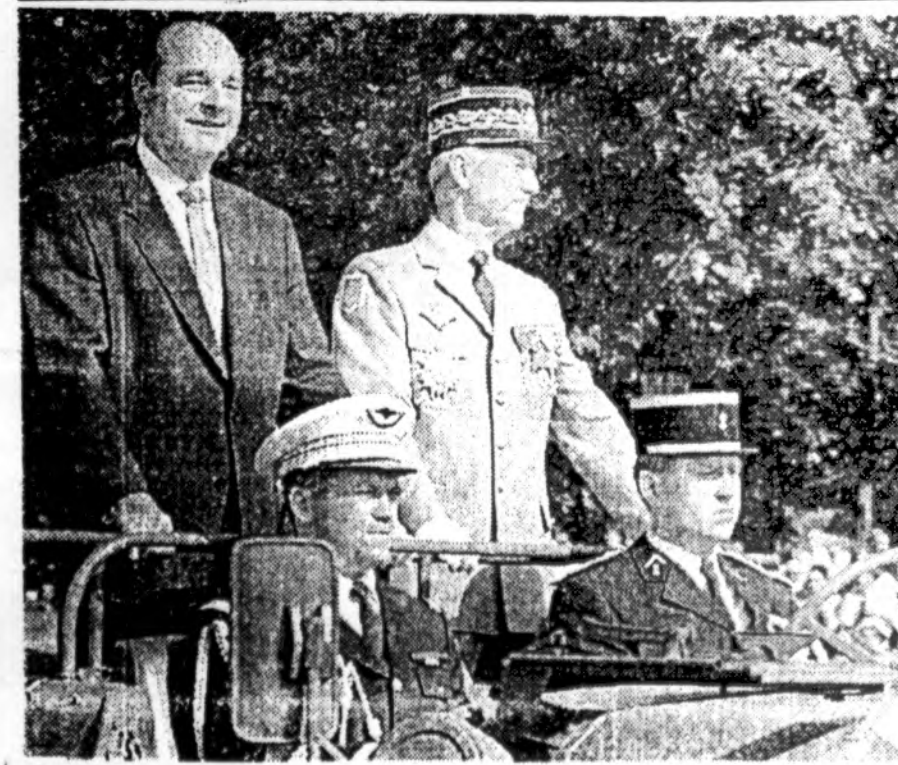
Remdamasis statistiniais apskaičiavimais, JTO demografinis fondas prognozuoja, kad iki 2015-ųjų trys penktadaliai pasaulio gyventojų gyvens miestuose.

O 1975 m. miestuose gyveno

Lietuvos skolos užsieniui

Vilnius, liepos 18 d. (Elta) - Skubioms investicijoms į energetikos sistemą, valiutos ir vyriausybės stabilizavimo programai, žemės ūkio produktų importui, oro transporto kontrolės sistemai bei kitoms reikmėms iki šių metų liepos 1 d. Lietuvos Respublika buvo gavusi daugiau kaip 880 mln dolerių užsienio paskolų. Iš jų 511,9 mln dolerių jau panaudota - lėšos pervestos užsienio tiekėjams arba yra įplaukę į Lietuvos bankų sąskaitas.

Užsienio investitoriams kol kas sugrąžinta tik 30,4 mln dol., o skola siekia 481,5 mln dolerių.

Liepos 14 d. Prancūzijos sostinėje Paryžiuje prasidėjo renginiai, skirti Valstybės dienai. Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac pasveikino prie Triumfo arkos išsirikavusius šalies ginkluotųjų pajėgų dalinius, po to Eliziejaus laukuose prasidėjo įprastinis karinis paradas. Jame šikart dalyvavo ir Bosnijoje dialokuotų prancūzų pajėgų atstovai. Gražiausia Paryžiaus gatvė žygiavo per 4,000 kareivių, ore skraidė 172 lėktuvai ir 51 sraigtasparnis. Tai pirmas kartas, kai J. Chirac kaip valstybės vadovas priėmė karinį paradą. Į paradą bei po to vykusią šventę Eliziejuje buvo pakviesta 4,000 paauglių iš visos šalies.

Nuotraukoje: Jacques Chirac priima karinį paradą.

Oras Lietuvoje KALENDORIUS

Lietuvoje pastaruju metu šilta, tačiau dažnai netikėtai pratrūksta liūtyš. Dienomis būna 20°-26° C (67°-79° F) šilumos, naktimis oras atšąla iki 12°-17° C (53°-62° F).

Liepos 25 d.: Šv. Jokūbas, apaštalas; Galminė, Aušra, Kristupas.

Liepos 26 d.: Šv. Ona ir Joachimas, Marijos tėvai; Gluosnis, Greitute.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

NAUJAUSIA STOMATOLOGINĖ ĮRANGA LIETUVOJE

Dažnokai girdime apie atsilikusią dantų gydymo techniką Lietuvoje ir vietinių stomatologų pastangas pereiti į efektingesnę darbą. Tam daug padeda tautiečiai dantų gydytojai užsieniuose, bet į pagalbą jungiasi ir amerikiečių firmos (dažnai taip pat tai jose dirbančių lietuvių nuopelnas). Visuomet malonu skelbti geras žinias, todėl — su padėka Romui Bričkui, jas atsiuntusiam — perspausdiname du straipsnelius iš Lietuvos spaudos. Pirmasis iš „Lietuvos ryto“ (06.27 d., A. Treščina, „Dantis bus galima gydyti be skausmo“), antrasis — „Lietuvos aidas“ (06.22 d., O. Balčiūnienė, „Vilniaus kliniko gavo naują stomatologijos aparatūrą“).

oksido dalelėmis — per sekundę į burną jų įskrieja 4,3 milijono. Gražta atstojantis prietaisas neliečia danties, o aliuminio oksidas iš karto išsiurbiamas vakuumu. Išradėjai tikina, kad aliuminio oksidas yra seniai medicinoje naudojama nekenksminga organizmui medžiaga. Be to, aliuminio oksidas nepatenka į organizmą — pacientui turėtų būti atliktos 28 procedūros, kad jis įkvėptų aliuminio oksido sulig druskos kruopelę. Vienos procedūros metu į burną patenka apie du gramus — mažiau nei arbatinis šaukštelis dulkių.

Įrenginiu KCP gydomi dantys, anot R. Bričkaus, yra „sutaupomi“, nes aliuminio oksido dalelės pašalina tik išgedusį danties audinį. Procedūra galima kartoti keletą kartų, o grėžimas visiškai sugadina dantį po 2-3 procedūrų. Be to, kaip teigė Vilniaus universiteto Stomatologijos klinikos vadovė profesorė Irena Balčiūnienė, naujasis aparatas tinka karieso profilaktikai.

Lazeriais Nd: YAG Šiaurės Amerikoje, Europoje, Australijoje ir Azijoje per trejus pastaruosius metus buvo atlikta daugiau nei vienas milijonas procedūrų. Pasaulyje lazerį naudoja apie tūkstantis stomatologų. JAV — daugiau nei 600. Per pastaruosius metus buvo atlikta per keturis milijonus įvairių klinikinių procedūrų, kurios įrodė, kad šis lazeris gydo minkštuosius burnos audinius, dantenas be skausmo, mažina dantų jautrumą. Lazerio spindulys nesukelia audinių kraujavimo ir skausmo.

Vilniaus universiteto Stomatologijos klinikoje, anot profesorės I. Balčiūnienės, įrenginiu KCP bus gydomi vaikai ir nešios moterys, nes joms pavojinga nuskausminti dantų gydymą — nuskausminamosios priemonės gali pakenkti būsimajam kūdikiui. Po metų klinika mano išgyti pažangią techniką ir mokyti ja dirbti Skandinavijos ir NVS šalių stomatologus.

„Džiaugtis tikrai yra dėl ko: nuo šiol nei maži vaikai, nei nešios moterys, nei šiaip jautrūs žmonės nebekentės baimės, jau vien nuo įjungtų danties grėžimo mašinų cypiančio džeržgesio. O ką jau kalbėti apie

gydytojo darbą kraujuojant dantenai ir nuolat nuo skausmo krūpčiojant pacientui. Lazerine aparatūra dirbama be grąžto, labai greitai, pigiai ir pacientas nejaučia jokio skausmo. Dar sutaupomas ir pats dantis — ligšioliniu gražtu po 3-4 taisyčių danties nelikdavo, o dabar galima 6-7 kartus tą patį dantį taisyti, nes dantologinis lazeris nepažeidžia audinių.

Vilniaus universiteto Stomatologijos klinika nuo šiol tampa darbu su nauja aparatūra mokymo centru — ir ne tik Lietuvos stomatologams. Tikimasi, jog Vilniuje specializuosis ir kaimyninių valstybių dantų gydytojai. Tam ketinama sukurti stiprią mokyklos ir praktikos bazę, juolab, kad specialistų, gerai išmanančių savo darbą ir, kas ne mažiau svarbu idiegiant naują technologiją — gerai mokančių anglų kalbą, yra pakankamai. Todėl Lietuva ir buvo pasirinkta, sakė vienas iš pagrindinių šios idėjos iniciatorių mūsų tautietis Romas Bričkaus, atlydėjęs Detroito universiteto docentą, Amerikos odontologijos lazerio instituto prezidentą dr. Terry D. Myers. Svečias mūsų stomatologams jau skaitė paskaitas, o vakar mūsų gydytojų sebtimas pats dirbo su pacientais.

Lietuva gali, kaip Šveicarija savo laikrodžiais, išgarsėti dantologijos, medicinos įrangos ir technologijos jėga. Tam yra palankios sąlygos, tik dirbkime, skatina Romas Bričkaus.

ATIDARYTA DIDŽIAUSIA VAISTINĖ LIETUVOJE

Kauno akademinėse klinikose atidaryta didžiausia šalyje vaistinė. Visus klinikų skyrius ji aprūpina gatavais vaistais ir steriliais tirpalais. Čia sumontuota Švedijos firmos „Getinge“ sterilių tirpalų gamybos linija ivalgins šiais preparatais aprūpinti ne tik visas Kauno miesto, bet ir visas Kauno krašto ligonines.

Paklaustas, kaip sekėsi praėjusiais metais, Kauno akademinių klinikų (KAK) vaistinės vedėjas Mindaugas Andriukaitis sakė, jog daugiausia bėdų buvo dėl blogo finansavimo. Kad patenkintų klinikų poreikius, vaistinei reikėjo 4 mil. litų, bet iš biudžeto ji gavo perpus mažiau. Kai nėra vaistų (o jų nėra, kai nėra lėšų), žmonės juos turi pirkti patys. Pagrindiniai vaistų tiekėjai — Vilniaus valstybinis ir Kauno valstybinis akcinis vaistų sandėliai. Vaistų ieško ir nauji vaistinės darbuotojai — renkasi priimtinausius ir pigiausius.

Ši 1100 kv. m ploto vaistinė anksčiau irgi gamino daug tirpalų, bet senais, labai prastais

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

KAUNO EVANGELIZACIJOS CENTRE

Kauno arkivyskupijos Evangelizacijos centras liepos 14-23 d. ketina surengti jaunimui stovyklą, kurioje dalyvautų apie 150 jaunuolių iš įvairių arkivyskupijos parapijų. Birželio 5 d. viena jaunuolių grupelė vyks į Dresdeno ir Meisseno vyskupijų susipažinti su čia vykdoma jaunimo sielovados veikla. Birželio 23 d. kita grupė tokiu pačiu tikslu išvyks į Kiolno arkivyskupiją.

1994 m. įsteigtas Kauno arkivyskupijos Evangelizacijos centras vienija arkivyskupijos teritorijoje veikiančias katalikų organizacijas, vienuolijas bei Bažnyčios įstaigas ir siekia koordinuoti jų evangelizacinę veiklą. Pagrindinis centro tikslas — kurti evangelizacijai pasišventusių žmonių tinklą visoje arkivyskupijos teritorijoje, įtraukiant į šią veiklą pirmiausia parapijų jaunimą. Bendradarbiams rengti bei jaunimo grupių vadovams lavinti centras yra įkūręs Evangelizacijos mokyklą, reguliariai organizuojančią seminarus, kuriuos sudaro bendra malda, kūrybiški užsiėmimai ir paskaitos.

Šiuo metu mokykloje dvejoms grupėms rengiami 69 būsimieji Evangelizacijos centro bendradarbiai, atstovaujantys 22 arkivyskupijos parapijoms, ir 32 jaunimo grupių vadovai iš 12 parapijų. Iš didesnių centro organizuotų renginių paminėtinas Šventojo Tėvo vizito pirmųjų metų minėjimas Kauno Santakoje 1994 m. rugsėjo 4 d. ir arkivyskupijos bažnytinių chorų šventė „Soli Deo Gloria“ š.m. gegužės 13-14 d. Kaune.

PASALIO CARITAS KOVOS SU SKURDU

Pasaulinė katalikų karitatyvinė organizacija „Caritas Internationalis“, vienijanti daugiau negu 140 nacionalinių Caritas organizacijų, nori savo pagalbos akcijas visame pasaulyje sieti su taikos ir didesnio teisingumo siekimu. Gegužės 14 d. paskelbtame baigiamajame XV visuotinio suvažiavimo pareiškime delegatai išpaareigoja drauge su kitomis humanitarinėmis organizacijomis kovoti su diskriminacija ir skurdu. Padedamas vietos bendruomenių, šeimų ir naujų žmonių „Caritas Internationalis“ sieks skatinti žmogaus orumą ir prisidėti prie teisingesnės visuomenės, kuri

irenginiais. Dabar visa vaistų apskaita čia kompiuterizuota, vaistų gamyba organizuojama pagal tarptautines GMP (geros medicininės praktikos) taisykles.

Šią idėją inicijavo KMA rektorius Vilius Grabauskas, prorektorius Rimas Sakalauskas ir Švedijoje gyvenantis lietuvių Edvardas Varanauskas. Švedijos vyriausybei skyrus 5 mil. dolerių Baltijos šalių medicininai paramai, prof. E. Varanauskas atvyko į Lietuvą apžiūrėti, kur būtų galima investuoti šį kapitalą. Iš pradžių buvo manoma tokias vaistines statyti sostinėse — Taline, Rygoje ir Vilniuje.

Tai buvo 1991 m. Po metų prie Vilniaus universitetinės Santariškių ligoninės pastatyti gamykla, kuri galėtų gaminti sterilius tirpalus ne tik Lietuvai, bet ir Latvijai, Estijai, Baltarusijai, pasiūlė Islandija. Gavę šį pasiūlymą, SAM vadovai kartu su Švedijos vaistų kompanija „Apoteks bolaget“ nusprendė, kad Švedijos investicija į Lietuvą nėra tikslinga, nes steriliais tirpalais visas Lietuvos

remtusi teisingesniu pasaulio išteklių paskirstymu, kūrimo.

Caritas, vykdydamas savo pagalbos akcijas bei ypatingas kovos su badu ir AIDS plitimu pasaulyje iniciatyvas, taip pat ketina daug dėmesio skirti tarpkonfesiniam ir tarpreliginiam bendradarbiavimui. (Katalikų bažnyčia Lietuvoje, Nr. 5)

PARAIŠKIMAS DEL POPIEŽIAUS ENCIKLIKOS

Pareiškimą dėl naujosios popiežiaus Jono Pauliaus II enciklikos paskelbė žmogaus teises ginanti tarptautinė organizacija „Amnesty International“. Jame sakoma, kad „Evangelium Vitae“ yra svarbus pareiškimas dėl mirties bausmės panaikinimo pasaulyje. Šios organizacijos Italijos skyriaus prezidentė patikslino, kad organizacijos ir popiežiaus mintys ne visiškai sutampa.

Pasak prezidentės, „Amnesty International“ kovoja dėl visiško mirties bausmės panaikinimo. Popiežius, pasisakydamas prieš mirties bausmę, vis dėlto daro prielaidą, kad galimi ypatingai atvejai, kai mirties bausmė gali būti taikoma, nors enciklikoje ir sakoma, kad tokie atvejai praktiškai neegzistuoja.

RUOŠIAMA BIBLIJA LIETUVIŲ KALBA

Lietuvos Biblijos draugijos suvažiavime nutarta rūpintis, kad tikintieji galėtų nebrangiai įsigyti Šventąjį Raštą gimtąja kalba, kad Biblijos tiesos taptų kiekvieno žmogaus gyvenimo kelrodžiu. Todėl svarbiausia — išleisti ekumeninę Bibliją, kurią į lietuvių kalbą išvertė JAV gyvenantis profesorius kun. A. Rubšys.

Iš įvairių konfesijų atstovų suburta darbo grupė dabar skaito vertimą, rašo savo pastabas. Pasak draugijos vykdomojo direktoriaus M. Mikalajūno, vertėjas stengėsi ištaisyti pirmtakų klaidas, kuo tiksliau perteikti šventraštį.

Būta Bažnyčios istorijoje laikotarpiu, kai tikintiesiems drausdavo skaityti Šventąjį Raštą, nes jie gali jį neteisingai suprasti. Todėl būdavo rašomi platūs komentarai, o juose pasitaikydavo ir iškraipymų. Komentarams prieštarauja protestantai, kurie visada teigė, kad reikia patiems skaityti Šventraštį ir stengtis jį suvokti. Nesutariama ir dėl Antrojo kano nos knygų, kurias senosios

ligonines galėtų aprūpinti islandų pastatyta vaistų gamykla.

Numatytu laiku, projektų derinimui užtrukus, 1994 m. rudenį Islandijos specialistai darbų nepraėjo. Vėliau, susitikę su švedais, jie priėjo prie bendros nuomonės, jog KAK reikia vis tiek įrengti vaistinę steriliejiems tirpalams gaminti, nes čia geros, specialios vaistinei statytos patalpos, sukaupta pakankamai daug patirties, dirba kvalifikuoti specialistai ir tai pati didžiausia ligoninė Lietuvoje.

Buvo nuspręsta, kad vaistinė KAK įrengs Švedijos specialistai, o islandams pastačius vaistų gamyklą prie Vilniaus universitetinės Santariškių ligoninės, Kauno akademinių klinikų vaistinė su ja ne konkuruos, o dirbs kartu. Kad Švedijos vyriausybės skirtos lėšos būtų panaudotos Lietuvoje, o ne kur kitur, daug prisidėjo ir profesorius E. Varanauskas. Švedijos specialistai ne tik parengė projektą, bet ir atliko statybos darbus. (LA, 05.10)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesutūniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	¼ metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:	\$110.00	\$60.00	\$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Pjūs Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsniais taiso savo nuožūras. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Bažnyčios pripažįsta kaip Dievo žodį.

I „Lietuvos ryto“ klausimą: Ką darysime su Šventraščio tomiais, kurie išėjo „Pasaulio literatūros bibliotekoje“? M. Mikalajūnas atsakė, kad tai yra J. Skvirecko prieš Antrąjį pasaulinį karą ne iš originalo, o iš lotynų kalbos išversta vadinamoji „vulgata“, kurią IV a. iš hebrajų į lotynų kalbą išvertė Šv. Jeronimas. Šis vertimas yra pasenęs. („Apžvalga“, 1995, Nr.15)

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-8822
4149 W. 63rd St.
312-735-7708

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams suvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9989 arba (312) 489-4441

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-841-2608
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. 7 v.v. antr. 9 v.v. - 12.
ketvd. 12 - 4 v. p.p. penktid. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai
+ + + + +

HOLY CROSS FAMILY

MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

Cardiac Diagnostics, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILOBAS, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Antakalnio vaikų TB ligoninės jaunieji pacientai. Jiems vaistus taip pat siūnčia Lithuanian Mercy Lift.

Nuotr. V. Lendraitienės

PREZIDENTAS NE VISŲ ŠAUKSMUS IŠGIRSTA

EDMUNDAS SIMANAITIS

Birželio 19 d. per Lietuvos radiją Respublikos prezidentas kalbėjo, kaip reta, jautriai. Jį sujaudino tai, kad ...po demokratiškų rinkimų į savivaldybes buvo laikomasi vietos savivaldos įstatymo ir naudojamos jo suteiktomis teisėmis formuoti administracijos aparatą. Vakarių demokratijos sąlygomis, tai jokia naujiena. Politinė jėga, laimėjusi rinkimus, suformuoja savo komandą, kuri įmisi įgyvendinti skelbtą programą. Prezidentas piktnusina, kad, perorganizuojant viršaitijas į seniūnijas, kas ir buvo numatyta įstatymu, per daug LKP-PDDP paskirtų viršaitių naujosios valdžios buvo pakeisti (merų potvarkiais) seniūnais, tačiau „neįvertinant nei žmonių norų, nei žmonių aspiracijų“.

Kokių žmonių norai nebuvo įvertinti? Ar tinka prezidentui kalbėti visų žmonių vardu, ar tik tam tikros dalies? Kita vertus, ar ne per ilgai prezidentas delsia susitikti su rajonų savivaldybių merais, pagal įstatymą atstovaujantiems rinkėjams, t.y., taip pat žmonėms, ir iš pirmųjų lūpų išgirsti, ne tik susikaupusias nuoskaudas dėl žmonių nusikurdirimo, bet ir jų norus greičiau išbristi iš ekonominės suirutės? O ir kitų skaudžių ir labai svarbių reikalų, kurių be prezidento dėmesio ir paramos nepavyks išspręsti, per akis.

Nesvarbu, kad prezidentas buvo kompartijos vadas. Dabar jis yra prisiėkęs būti „lygiai teisingas visiems“, taigi išklausti ne tik buvusių bendrapartiečių padejaviu dėl prarandamos valdžios ir šitaip mesti šešėlį ant, beje LDDP daugumos priimtų įstatymų ar rinkimų teisėtumo. Žaidimo taisyklės visiems piliečiams vienodos.

Prezidentas kreipiasi į „konservatorių partijos vadovybę“, prašydamas „užkirsti kelią šitokiame savivaliavimui“. Bet ar gali būti įstatyminė veikla vadinama savivaliavimu? Kiek yra žinoma, nei vienas meras įstatymo nepažeidė. Antraip „laisvoji“ spauda būtų sukėlus triukšmą. Žinoma, tais atvejais, kai meras iš dešiniųjų stovyklų. Pagal įstatymą vykdoma reforma buvo pavadinta „visiškai neleistinai veiksmais“. Galimas dalykas, vietos savivaldos įstatymas, suteikiantis labai ribotą savivaldos teisę, bus netrukus apkarpytas. Seimo daugumiečiai šia procedūra pernelyg dažnai naudojami.

Prezidentas pareiškė negalįs „nereaguoti“ tokias žmonių ašaras ir šauksmus“. Bet šaukia ne tik „šlovingosios“ kadais partijos veikėjai, rinkėjų valia kai kur praradę šiek tiek valdžios. Jie piktnaudžiauja prezidento jausmais, kylančiais iš bendros praecites ir atsakomybės už ją. Jei prezidentas su-

sitik su savivaldybių merais arba rastų laiko išklausti nors mažos dalies nenutrūkstancio srauto žmonių, varstančių savivaldybės duris, jis išgirstų tūkstantį kartų graudesnių ir piktesnių šauksmų. Visuomenės turtinė diferenciacija nesustabdyta. Ji tolydžio darosi vis grėsmingesnė. Valstybės turto grobimas, dalijimasis, gavęs pakankamai „taiklų pavadinimą – „prichvatizavimas“ (kalbininkai ir šiam barbarizmui, kaip ir „sovietams“ suteiks pilietybės teisę, nes geresnio termino nėra ir ieškoti nereikia), dar tebespartina didžiosios visuomenės dalies skurdinimą.

Šių šauksmų prezidentas dar neišgirdo. Tarp jų yra ir sukrečiančių, ir į nevilgtį puolusių žmonių aimanos. Jei šis vyksmas nebus sustabdytas, galima laukti socialinio sprogiimo. Bet šio sprogiimo grėsmė atsirado ne per šiuos du-tris mėnesius, kai formavosi savivaldybės po rinkimų, nors reikia laukti, kad bus mėginama parodyti, kaip prastai dirba apatinėje savivaldybės, kaip dėl to pablogėjo pragyvenimas. Čia nepristigis kaltininkų ieškoti, ir jų ras.

Prezidentas neišgirdo šauksmų, skundų ir praeikusių tų, iš kurių jau nebe pirmą kartą atimama nuosavybė, žemė. Jie praranda viltį ją susigrąžinti. Jie šaukia šaukia, nesuprasdami, koku būdu ir kieno valia jų pačių ar jų tėvų žemė patenka į žaliąsias, pilkasis ar dar kitokias zonas, kodėl supriešinami žmonės vienas su kitu – iš vieno atimant, kitam atiduodant svetimą turtą. Ši didži-

gėda daranti valdžiai neteisėbė badyte bado akis. Ar ne dėl to rinkėjai balsavo už kitokią ūkio, ekonomikos, socialinės rūpybos politiką, tikėdamiesi, kad dar yra vilties išsikapstyti iš skurdos ir neteisėbių liūno savo jėgomis, patikint savivaldybių vairą dešiniams. Prezidentas turi tobulą partinę klausą. Bet ji kliudo išgirsti tautos balsą. O tautos balsas – šiandien dar toli gražu nepanašus į darnaus choro gaudesį.

Prezidento padejavimai dėl prastos ar nepakankamos seniūnų kompetencijos yra nepagrįsti. Partiniai diplomai – tai tik nerimtas tuščiagarbiškas pasipuikavimas, kurio nepripažino nei užsienis, nei mūsų šalis mokslo „Olimpas“. O ilgametis patyrimas, įgytas dirbant sovietmečiu partinėse struktūrose, dažniausiai yra žalingas, o ne naudingas.

Prezidento užimta pozicija prašyte prašosi patikrinama nūdienos praktikos visais lygmenimis. Jeigu jau valstybės vadovas susirūpino tinkama patijoje apatinėje savivaldybės, kaip dėl to pablogėjo pragyvenimas. Čia nepristigis kaltininkų ieškoti, ir jų ras.

Pasidairykite po apskritis. Jų visa dešimties! Taigi, kiek iš dešimties valdytojų yra krikščionių demokratų, kiek tautininkų, kiek konservatorių? O kiek, ta pačia eile sekant, ministrų? Apie prezidentūros patarėjus gal ir užsiminti neverta? Lygiai taip pat ir dėl vyriausybės atstovų neverta sukli galvos.

Ištisai ta pati spalva, tas pats proporcijas, iš kurio išsilukštėno jie visi, tikriausiai be išimties. Mūsų prezidentas, tą sekma-dienio popietę išpeikęs neklusnių merų įstatymiškų veiksmus, pasakė, kad „mes gerbiame visų žmonių įsitikinimus – tegul būna ir konservatorių, ir krikščionių demokratų, ir LDDP narys tose pareigose. Bet jie turi būti atsakingi pareigūnai prieš savo valstybę, prieš savo žmones“.

Ypač ryški ta „pagarba visų įsitikinimų žmonėms“ ministrų taryboje, vyriausybėje ir apskričių valdytojų aparate. Taip ir gyvename... „pagarboje“.

DRUSKININKUOSE LAUKIAMA POILSIAUTOJŲ

Druskininkuose jau kai kur remontuojami šaligatviai, kertami ligoti parko medžiai, tvarkoma sanatorių aplinka. Žiemą sanatorijose netrūko poilsiautojų. Lietuvos gyventojų gydymą sanatorijose apmokėjo valstybinis socialinis draudimas „Sodra“. Viena para šiuo metu sanatorijose kainuoja 6-7 doleriai.

Vasarą laukiama poilsiautojų iš Lenkijos, Vokietijos, Izraelio, Suomijos, buvusios Sovietų Sąjungos. Manoma, kad vasarą sanatorijose tik apie 30 proc. poilsiautojų bus Lietuvos gyventojai. Vasarą viena para Lietuvos piliečiams kainuos 7-8 dol., užsieniečiams – 10-11 dolerių.

Brangiausia sanatorija Druskininkuose yra „Lietuva“ Čia para kainuoja nuo 16 iki 33 dolerių. Šią vasarą tipiški Druskininkų poilsiautojai turėtų būti pensijinio amžiaus ne itin turtingi lenkai. (LA, 04.05)

„GAMOS ROJUS“ APLINK ČERNOBYLĮ

Po Černobylio atominės elektrinės katastrofos radiacijos apšvitintuose miškuose aplink elektrinę slampinėja vilkai, briedžiai ir lūšys. Bebrai tebestato savo užtvankas vandens telkiniuose netoli branduolinio reaktoriaus. Prieš devynerius metus sprogius ketvirto reaktoriaus bloko šešėlyje susikūrė savitas gyvūnų rojus. Joks instinktas jų neperspėja nuo neregimo pavojaus.

Nuo 1986 m. zonoje labai padaugėjo elnių, stirnų bei šernų. Kitos gyvūnų rūšys išnyko. 1990 m. staiga dingo karkavaliai.

Pavasarij ir rudenį mokslininkai gauda lauko peles. Spastuose randamos tik jaunos pelės. Radioaktyvumas pagreitina laštelių dalijimąsi ir, matyt, senėjimą. Vargu ar bent viena pelė Černobylio zonoje gyvena ilgiau nei keturis mėnesius. Ypač katastrofiškos įtakos radiacija turėjo paukščių dauginimuisi.

Pavojingose zonoje medžiotojai medžioja šernus bei stirnas, stato spastus bebrams ir kitiems kailiniams žvėreliams. Zoologai, ištyrę zonoje gyvenančių šernų mėsą, nustatė, kad kiekviename mėsos kilograme yra iki 30,000 bekerelių radioaktyvaus spinduliavimo, o leistina norma Ukrainoje yra 800. Tačiau žmonės, nieko nepaisydami, valgo sumedžiotų žvėrių mėsą.

Danutė Bindokienė

Nepakartokime klaidų

Neseniai spausdinome mūsų bendradarbio P. Palio reportažą, kad New Yorke susibūrė patys naujausi ateiviai iš Lietuvos, savo sambūrį pavadindami „Versme“. Dabar jau girdime ir čekiečių naujųjų imigrantų lietuvių pastangas organizuoti, susiburti, jungtis į visuomeninę veiklą (žr. šios dienos „Draugo“, psl. 6, „Naujosios kartos lietuviai buriasi“).

Tai džiuginantis reiškinys, nes jau kuris laikas aidai nusiakundimai ir priekaištai, kad naujieji atvykėliai nenori jungtis į lietuvišką bendruomenę, nesidomi kultūrine bei visuomenine veikla. Tuos priekaištus pasisakymus atremti, primenant, kad pirmųjų mėnesių ar net metų kūrimasis svetimame krašte reikalauja daug energijos, laiko, pastangų. Ilgainiui mūsų tautiečiai apsi-pras, pradės dairytis už savo buto sienų ir, kaip poetas Bernardas Brazdžionis viename posme pasakė „lietuvis glausis prie lietuvių“.

Tačiau gerą žinią, kad tai jau pradeda įvykti, tenka sutikti ir su nerimu. Naujieji lietuviai ateiviai rodo polinkį grupuotis tik savo tarpe. Net ir tuo atveju, jeigu jie išjungtų į Lietuvos Bendruomenę (kaip rašoma) minėtame straipsnyje), „vieningai buvo išreikštas noras išlaikyti tam tikrą autonomiškumą, manant, kad šiuolaikinės lietuvių kartos interesams geriausia atstovauti gali tik tos kartos žmonės“.

Tai tarytum senos „istorijos“ aidas ir todėl norisi garsiai sušukti: „Mielieji tautiečiai, nekartokite klaidos, kurią padarė lietuviai, 1949 m. ir kiek vėliau gausiai suplaukė į šį kraštą iš pabėgėlių stovyklų Vokietijoje! Tie, pašiepiančiai vadinti „dipukai“ neparodė per didelio noro išjungti į vietinių lietuvių veiklą, organizacijas. Tam buvo ir rimtų, ir visai paviršutiniškų priežasčių. Daugelis jautė, kad tarp ankstyvesnių imigrantų ir naujųjų yra spraga, kurios jokiais tildais sujungti neįmanoma, o taip pat kliudė ir gan ryški antipatija, seniau čia gyvenančių tautiečių rodoma „dipukam“. Atsirado „nesusišnekėjimo“ problema ir

tik labai nedidelė dalis naujųjų ateivių sėkmingai įsiliejo į esamas organizacijas bei veiklą. Nejučiomis, ir galbūt nei vie-niems, nei antriems tikrai to nenorint, buvo pastatyta iškasta praraja, atskyrusi tas dvi imigrantų kartas, neišnykusi iki šiol. Tik pagalvokime, koks milžiniškas nuostolis dėl to padarytas mūsų negausiai tautai, nes prarasta daug labai vertingų jos narių. Kartu dingo ir tai, ką ankstyvesnieji ateiviai taip rūpestingai buvo sukūrę: daug lietuviškų parapijų, spaudis, organizacijų ir t.t. Tiesa, pokariniai ateiviai pradžioje pasireiškė nepaprastai gyvas-tinę veikla, bet dešimtmečių eigoje ji jau gerokai nublanko.

Su naujausia imigrantų iš tėvynės banga vėl gimė viltis, kad tai bus šviežių idėjų, energijos ir darbo rankų „transfuzija“, atgaivinsianti ir LB, ir spaudą, ir apskritai veiklą. Pirmieji ženklai tas viltis gerokai aptemdė.

Trumpai drūtai, naujai atvykusiems mūsų tautiečiams norime nuostingai pasiūlyti ir patarti: junkitės į jau esamą veiklą, atneškite į ją savo jaunatvišką energiją, pasimokykite iš vyresniųjų patirties (ir net klaidų...), dirbkite visi kartu, bendrai, tam pačiam tikslui, kad neišnyktume svetimoje jū-roje. Darbo ir vietos tikrai visiems pakaks.

O anksčiau čia atvykusiems: nesielkime su naujaisiais tėvynainiais, kaip su mumis daugeliu atvejų buvo pasielgta, kai atplaukėme į Ameriką. Niekinkime jų, nenusisukime kritikuodami, bet priimkite ir savo tarpa, vertindami žmones pagal sugebėjimus, o ne visus kartu, „užklįjavę neigiamą etiketę“.

Girdime kaltinimus Lietuvai, kad esame skirstomi į „jūs ir mes“. Sunku padiktuoti kitiems, kaip turėtų elgtis, bet galime atsakyti už savo elgesį. Čia, mūsų tarpe, neturi būti jokio dvilypiško: kiekvienas lietuvis tegul priklauso tik „mes“ grupei, nepaisant, kada jis į šį kraštą atvyko. Mes – visi kartu – esame labai reikalingi ir savo tėvynei, ir vienas kitam.

• 1939 m. lapkričio 30 d. Rusija užpuolė Suomiją.

• Niekad vienišas nebūsi, jeigu „Drauga“ parsiisiysi.

Prieš 50 metų šiais miško keleliais slapčia žygiavo Dzukijos partizanai (galbūt į Kalniškės mūšį...), o dabar šauiniai žengia lietuviai savanoriai, dalyvavę žygyje „Dzukija-95“.

Nuotr. E. Jakimavičiaus

PARTIZANINIO PASIPRIEŠINIMO 1944-1945 m. IŠTAKOS

POVILAS VAICEKAUSKAS

26

Tuo metu nebuvo griežtų ribų tarp apygardų ir būrių. Dėl kenkėjiškos, išdavikiškos Markulio „Erelio“ veiklos intuityviai vengdavome aukštų karininkų, nepažįstamų delegatų iš „Centro“. Mūsų būryje vieni kitus pažinojo ir pasitikėjo. Bunkeriu gyvenimas buvo nelengvas. Vargindavo drėgnas oras, sunkiai gydavo žaizdas. Labai trūko vaistų. Tik retas kovotojas turėjo mažytį bintų paketuką. Gyvenant ilgiau, ypač žiemą, bunkeriuose užpildavo utėlės. Drabužiai, pavyzdžiui, megztukai, buvo dezinfekuojami Aukštaitijos sodybų dideliuose pečiuose – krosnyse, padėti ant „blėkų“ ar kitų skardinių padėklų. Būdavo kūrenamos pirtys, bet jų kūrenimą stebėdavo ir priešas, būdavo užpuolimu. Su maisto tiekimu iš pradžių nebuvo problemų, bet vėliau, kai ūkininkai buvo verčiami eiti į kolchozus, nuo 1945 m. vidurio, kai padidėjo provokacijų ir išdavysčių, žmonės bijodavo įsileisti į trobas, maistą paduodavo dažnai per atvirą langą, ypač tie, kurie turėjo mažų vaikų, nes rizikuodavo išvežimu į Sibirą.

Štai keletas trumpų broožų apie mūsų būrį, kurio atskiras detalės išliko atmintyje: 1. „Ažuolas“, vyriausias, atsargos leitenantas, mokytojas, kažkur nuo Ukmėrgės, pavardė nežinoma, žuvis. 2. „Šermukšnis“, artimai draugavo su „Ažuolu“, žuvis. 3. Bronius Stančikas, „Vlasovas“, žuvis Radviliškyje.

4. Leonas Stančikas, „Grenadierius“, ūkininkas, žuvis nuo savųjų. 5. „Puškinas“, valstietis, nėra žinių. 6. Mikėnas, dar buvo šaukiamas „Mikele“, turėjo „Kalašnikovo“ prototipo vokišką automatą, žuvis. 7. Viršila Mėlynis, ūkininkas, buvęs sužeistas, „Eglė“, žuvis Skapagiryje. 8. Janėlūnas ar Janiūnas, žuvis kartu su viršila Skapagiryje. 9. „Beržas“, likimas nežinomas. 10. N.N. gyvas, vedęs ryšininkė. 11. „Putinas“, valstietis, vedė ryšininkė. 12. „Uosis“, vidutinio amžiaus, žuvis. 13. Viršila Kaladė, nežinia ar tai slapyvardė ar tikroji pavardė, nuo Kupiškio, žuvis. 14. Grigonis, viršila, kupiškėnas, žuvis. 15. Vincas Katelė, ūkininko sūnus, gyvas pateko į priešų rankas, likimas nežinomas. 16. „Karklas“, buvęs „istrebitelis“, likimas nežinomas. 17. „Žilvytis“ irgi buvęs stribas, su vokišku automatinu šautuvu, likimas nežinomas. 18. „Aleksas“ nuo Šimonių, žuvis. 19. Šimoniškis, vokiška Plechavičiukų uniforma, žuvis. 20. Aukštis, šviesiaplaukis vaikas, su lietuviška miline, sunkiojiu vokišku automatu, žuvis. 21. „Liepa“ valstietis, miręs. 22. „Klevas“, likęs gyvas. 23. „Barzda“, Gūra Antanas, narsiausias ir drąsiausias iš viso Biliūnų kaimo jaunimo, žuvo prie Laukmieniškų. Sužeistas ilgai neprisileido priešo, gynėsi ir tik iš pasalų prišliaužus, buvo nušautas. 1944 m. liepos mėn., prisiartinus Raudonosios armijos pirmiesiems žvalgams prie Skapiškio miestelio iš geležinkelio stoties pusės, ilga kulkosvaidžio serija iš aukšto medžio „pavaišino“ nekviestus atėjūnus. Dalyvavo Skapiškio miestelio užėmimo 1944.11.7-8 d.

Nepasisekė jam uždegti stribų būstinės, nes šliaužiant artyn, buvo peršautas benzino bakas ir nedaug tepaliko degalų. Kitų likusių sunku prisiminti, o jų buvo apie 40.

Klastingas buvo mūsų priešas. Lietuvos žmonės kar-

tais nebežinojo kas savas, kas ne. Šimonių girios priegose ir Žaliojoji girioje po 1945 m. gegužės 11 dienos, tai yra po vokiečių Kuršo grupuotės kapituliacijos Latvijoje, netrukus pasirodė nežinia iš kur atkeliavęs didžiulis būrys, apie 500 kareivių, apsirėngusių vokiškais uniformomis. Dalis jų vaidavo ukrainiečius, kiti – Vlasovo kareivius, bet daugiausiai dėjosi vokiečiais, prasieržusiais iš apsupimo. Tai buvo „Smer“ daliniai, sovietų reguliarios kariuomenės kontražvalgyba. Jie prašinėdavo maisto iš žmonių. Jo gaudavo, bet rašydavosi pavardes ir tuos tiekėjus. Labai stengėsi užmegzti ryšius su partizanais ir jų daliniais. Bandė nustatyti savo ryšių kanalą. Iš pradžių reikalavo tik partizanų vadovybės ir aukštų vadų susitikimų, o vėliau kai tie nėjo, kviesdavosi ir eilinius. Pora kartų buvo nuvykę ir iš mūsų kaimyninių būrių. Iš karto buvo pastebėta, kad tai persirengęs priešas, kai kurie užkalbinti vokiškai, tik „vartydavo“ akis. Paskutinis susitikimas su jais baigėsi keleto partizanų žuvimu, kiti sužeisti šiaip taip ištrūko. Apie tai buvo pranešta visiems aplinkiniams partizanų būriams. Po to, kaip staiga jie atsirado, taip staiga ir dingo, daugiau nepasirodė.

Partizanų spaudą gaudavo iš Žaliosios girios ir iš Šimonių girios. Daugumas atšaukimų buvo pasirašyti LLA – „Lietuvos Laisvės armija“. Iš įsidėtinusių atšaukimų, kiek prisimenu, idomas buvo atsakymas į Kauno vyskupijos valdytojo prelado St. Jokūbauskio kreipimąsi padėti ginklus. Vėliau teko patirti, jog prelatas NKVD grasinimais buvo priverstas tokį dokumentą pasirašyti, o pasirašius, labai apgailestavo, ir sakoma, kasdieną už atgailą gulėdavęs kurį laiką kryžiumi. Partizanų suredaguotame atšaukime buvo rašoma, kad jie ginklų nepadės ir toliau tęs kovą. Ten buvo rašoma, jog ir Kristus mylėjo tėvynę ir dėl jos verkė,

žiūrėdamas nuo kalno į Jeruzalę.

Vieną kartą, apsisotjus kažkokiam piliakalnyje, kur augo daug aviečių, suskaičiavau daugiau kaip 40 partizanų. Planuojamam II Skapiškio miestelio užpuolimui, buvo numatyta suburti 180 kovotojų, pasitelkus žmonių iš kupiškėnų, Alizavos ir Šimonių. Mūsų būryje stovyklaudavo ir nenuolatiniai partizanai, kurie pusiau legaliai gyvendavo, tik pavojų metu, siautėjant gaudynėms ar kitais atvejais, slėpdavosi pas mus. Skapiškio paėmimu ir mūrinės stribų būstinės sugrivimui, viename klojime buvo slėpiamas vokiškas prieš-tankinis pabūklas su keliais šoviniais. Puolimo buvo atsisakyta, dėl netikėtai pasirodžiusios reguliarios NKVD kariuomenės. Teko skirstytis į mažesnius būrelius.

Partizanus sekdamo ir jų judėjimą stebėdavo dvisparniai maži lėktuvai, mūsų praminti „kukurūznikais“. Prisimenu, mums teko prie vokiško kulkosvaidžio prietaisyti specialų taikymo prietaisą ir prie jo sumontuoti metalines kojules. Tas buvo padaryta rudenį, viename rugių lauke, kai mus atakavo „kukurūznikas“. Šiaip partizanai kariuomenės dalinių neužkabindavo ir su jais nenorėdavo turėti reikalų. Su stribas naktimis darančiais pasalais, tekdavo susitikti. Prisimenu tokį netikėtą susidūrimą kažkur netoli Čypelių kaimo, kai iš abiejų pusių nuostolių nebuvo. Idomu, kad vienasyk Tatkonių kaimo apylinkėse, ne per toliausiai nuo Skapiškio geležinkelio stoties, man išeinant iš ūkininko Soko jaujos, susidūriau beveik kaktomuša su dviem kareiviais. Jie nešiojo pasienio kariuomenės žalias kepurės.

(Bus daugiau)

GEROS VALIOS NEUŽTENKA APGINTI NEPRIKLAUSOMYBĘ

ALGIMANTAS S. GEČYS

Kai šių metų vasario mėnesį JAV Atstovų rūmų Užsienio reikalų komisija, kongr. R. Torricelli pataisa, atsisakė pasisakyti dėl eventualaus Baltijos valstybių įjungimo į NATO, Lietuva ir užsienio lietuviai suprato, kad įstojimas į NATO iš abiejų pusių reikalauja tvirtos ryžto ir kieto darbo. Nors vėliau sėkmingais JAV lietuvių centrinių organizacijų ėjimais pavyko kongr. Torricelli pataisą pakreipti Baltijos valstybės palankia prasme, NATO teikiama saugumo Lietuvai užtikrinimas tapo svarbiu Lietuvos ir užsienio lietuvių veiklos uždaviniu.

Š.m. vasario 16 d. Lietuvos ambasadoje Washingtono vykusioje ambasados konsultacinės tarybos posėdyje, amb. dr. A. Eidintas pastebėjo, kad užsienio politikos srityje Lietuvai pareiškus norą tapti NATO nare, vis svarbesnis darosi Lietuvos ir JAV karinis bendradarbiavimas. Tiesa, jis vyksta šiuo metu gan sėkmingai daugeliu kryptų, tačiau užsienio lietuviai gali jį paspartinti, sukongretinti, įjungdami savo žinias ir pažintis, panaudodami savo karinės tarnybos patirtį. Ambasadorius Stasys Sakalauskas. Konferencija atidarė pulk. J. Kronkaitis, išskeldamas motyvus, dėl kurių ji suruošta, apibūdinamas organizavimo eigą. Tylos minute ir atsistojimu pagerbti Baisiojo birželio tremitiniai ir 1941 m. tautos sukilime prieš sovietinį okupantą kovoję bei žuvę partizanai, „... nes jų auka yra jėgos šaltinis iš naujo atkuriant Lietuvos valstybę“. Konferencijos dalyviai supažindino su svečio teisėmis dalyvaujanti ilgamečiu Tautos fondo darbuotoju Aleksandru Vakseliu, buvusiu nepriklausomos Lietuvos karininku, ir išryškino esantį tęstinumą tarp ano meto Lietuvos karininkų ir šion konferencijon susirinkusių, JAV kariuomenėje tarnavusių, lietuvių karininkų. Buvo perskaitytas JAV LB Krašto valdybos pirm. Reginos Narušienės sveikinimas, kuriame ji pažadėjo paramą pastangose padėti Lietuvos kariuomenei.

PLB valdybos vicepirm. visuomeniniams reikalams Rimas Česonis, vienas šios konferencijos iniciatorių, dalyvius supažindino su amb. dr. A. Eidinto asmeniu, pabrėždamas, kad be ambasadoriaus visapusiško užsilaugavimo ir tarpininkavimo su Lietuva vargu ši konferencija galėtų turėti tą reikšmę, kurios galime tikėtis.

Sveikinimo kalboje amb. Eidintas priminė, kad JAV karininkai jau po I Pasaulinio karo mangauda Vigeli, pulk. Algimantą Garsį ir pulk. leitenantą Donatą Skučą, bendromis jėgomis buvo pradėta ruošti Amerikos kariuomenėje tarnavusių lietuvių karininkų konferencija. Norint padėti tvirtus pagrindus ateities veiklai, rengėjų atsisakytą plačios reklamos, o taip pat ir mažai naudos teikiančio iškilmingumo, kvietime į konferenciją ir darbotvarkėje pabrėžiant, jog tai visų pirma būsimi darbu konferencija.

Konferenciją planuojant, pasiskatė suteikti per Lietuvos ambasadą JAV-se iniciatorių pasiekęs Lietuvos Krašto apsaugos ministro Lino Linkevičiaus raštas. Patyręs apie š.m. birželio 17 d. prie Baltijos JAV kariuomenės tarnavusių lietuvių karininkų suvažiavimą, ministras laisvę reikšė įsitikinimą, „...kad šis suvažiavimas pasitarnaus ne tik lietuvių karininkų JAV ir Lietuvos glaudesnei bendradar-

bavimo ir tarpusavio ryšių plėtojimui, bet ir padės jaunai Lietuvos kariuomenei įgyvendinti tuos tikslus, kurių ji siekia. Šiame kelyje itin svarbi yra Vakarų valstybių kariuomenių pagalba perduodant kariuomenės funkcionavimo demokratiniame valstybėje patirti, rengiant jaunus karininkus ir ruošiant Lietuvos kariuomenę narystei NATO“. Suminėjęs daug JAV ir Lietuvos šiuo metu vykdomų ginkluotų pajėgų bendradarbiavimo pavyzdžių, ministras laisvę baigė, pareiškdamas, kad lietuviai, JAV karininkai, būdami svarbi grandis santykiuose tarp Lietuvos ir JAV kariškių, gali daug nuveikti, kuriant ir stiprinant Lietuvos kariuomenę.

Š.m. birželio 17 d. prie Washingtono — Baltijos aerodromo esančio Sheraton viešbučio patalpose įvyko konferencija, sutraukusi arti 30 dalyvių. Karininkų atvyko iš plačiosios Amerikos. Dalyvių tarpe net aštuoni pulkininko laipsnio karininkai. Svečiais dalyvavo trys Lietuvos ambasados pareigūnai — amb. dr. A. Eidintas, pirmasis sekretorius dr. Vyt. Žalys ir patarėjas Stasys Sakalauskas. Konferencija atidarė pulk. J. Kronkaitis, išskeldamas motyvus, dėl kurių ji suruošta, apibūdinamas organizavimo eigą. Tylos minute ir atsistojimu pagerbti Baisiojo birželio tremitiniai ir 1941 m. tautos sukilime prieš sovietinį okupantą kovoję bei žuvę partizanai, „... nes jų auka yra jėgos šaltinis iš naujo atkuriant Lietuvos valstybę“. Konferencijos dalyviai supažindino su svečio teisėmis dalyvaujanti ilgamečiu Tautos fondo darbuotoju Aleksandru Vakseliu, buvusiu nepriklausomos Lietuvos karininku, ir išryškino esantį tęstinumą tarp ano meto Lietuvos karininkų ir šion konferencijon susirinkusių, JAV kariuomenėje tarnavusių, lietuvių karininkų. Buvo perskaitytas JAV LB Krašto valdybos pirm. Reginos Narušienės sveikinimas, kuriame ji pažadėjo paramą pastangose padėti Lietuvos kariuomenei.

PLB valdybos vicepirm. visuomeniniams reikalams Rimas Česonis, vienas šios konferencijos iniciatorių, dalyvius supažindino su amb. dr. A. Eidinto asmeniu, pabrėždamas, kad be ambasadoriaus visapusiško užsilaugavimo ir tarpininkavimo su Lietuva vargu ši konferencija galėtų turėti tą reikšmę, kurios galime tikėtis.

Sveikinimo kalboje amb. Eidintas priminė, kad JAV karininkai jau po I Pasaulinio karo mangauda Vigeli, pulk. Algimantą Garsį ir pulk. leitenantą Donatą Skučą, bendromis jėgomis buvo pradėta ruošti Amerikos kariuomenėje tarnavusių lietuvių karininkų konferencija. Norint padėti tvirtus pagrindus ateities veiklai, rengėjų atsisakytą plačios reklamos, o taip pat ir mažai naudos teikiančio iškilmingumo, kvietime į konferenciją ir darbotvarkėje pabrėžiant, jog tai visų pirma būsimi darbu konferencija.

Konferenciją planuojant, pasiskatė suteikti per Lietuvos ambasadą JAV-se iniciatorių pasiekęs Lietuvos Krašto apsaugos ministro Lino Linkevičiaus raštas. Patyręs apie š.m. birželio 17 d. prie Baltijos JAV kariuomenės tarnavusių lietuvių karininkų suvažiavimą, ministras laisvę reikšė įsitikinimą, „...kad šis suvažiavimas pasitarnaus ne tik lietuvių karininkų JAV ir Lietuvos glaudesnei bendradar-

Dalis dalyvių š.m. birželio 17 d. Baltijos aerodrome vykusioje JAV kariuomenėje tarnavusių lietuvių karininkų konferencijoje. Pirmoje eilėje (iš k.) Lietuvos ambasados patarėjas Stasys Sakalauskas, Pensilvanijos National Guard pulk. G. Klimash, prieškarinės Lietuvos karininkas Aleksandras Vakselis, ambasadorius Alfonsas Eidintas.

Nuotr. G. Skučienės

Lietuvos karinių struktūrų, ruošiant kariuomenei vadovus, padedant apsirūpinti būtina ginkluote ir karine technika, padedant surasti pigiau to, ko trūksta Lietuvos kariuomenei.

„Lietuva ieško saugumo garantijų“, tęsė ambasadorius. „Jas mato tik NATO sudėtyje. Tačiau klausimas nėra toks paprastas — Rusija yra prieš NATO ekspansiją, ji skaldo Vakarų Europos šalis, kaltindama JAV per dideliu entuziazmu, nėra vieningos pozicijos Vašingtone, pats klausimas nėra sprendžiamas taip greitai, kaip mes norėtume. Jei mes nebūsimė į NATO priimti kaip to verti partneriai, tai kasdieniniu suartėjimo darbu mes paprasčiausiai ilginiui išliu- šime į NATO. Ir jūs būsite prie to veiksmingai prisidėję. Kiekvienas bendras žingsnis yra mūsų artėjimas į NATO ir štai aš šioje veikloje matyčiau jūsų, lietuvių JAV karininkų, didelės veiklos prasmę. Jūsų asmeninis indėlis, jūsų susiorganizavimas ir konkretios veiklos numatymas, jūsų kolegų amerikiečių į ją įtraukimas yra pirmieji svarbūs. Plėtodami Lietuvos — JAV karinius ryšius, tad veiksmingai artinsime Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių įsijungimą į Vakarų saugumo erdves ir Lietuvos valstybingumo stiprinimą“.

Konferencijoje dalyvavo ir ja sveikino „The Baltic Institute“ valdybos pirm., latvių kilmės komandierius Andrejus Mezmalis. Dalyvius jis kvietė dėl Baltijos valstybių gerovės šalin padėti asmeninius skirtumus. Siūlė naudotis patirtimi ir ištekliais, sukauptais Baltijos institute. Jo teigimu, Pensilvanijos valstybės „National Guard“ teikiama Lietuvai pagalba yra neišsemiamas reikšmės. Baltijos valstybės karinės pajėgos yra būtinos. Nors jos savo kraštų nepajėgtų nuo Rusijos apginti, jų pasipriešinimas Rusijos prestizijai būtų nenaudingas. Baltijos valstybės yra būtina bendradarbiauti karinėje srityje, nes vienybėje stiprybė.

Apie šešių mėnesių patirtį Lietuvoje, vadovaujant keturių amerikiečių karinei grupei, kalbėjo Pensilvanijos „National Guard“ pulkininkas G. Klimash. Grupės sudėtyje buvo du JAV rezervu ir du aktyvios kariuomenės karininkai. Jų pareiga buvo Lietuvos kariuomene supažindinti, kaip JAV ruošia karius, kaip vykdomas karių aprūpinimas, ruošiami planai, kaip gelbstima, avarijai įvykus. Lietuvos kariuomenė dar vis stokoja vakarietiško patyrimo, nors be amerikiečių jai karinėje srityje paramą teikia Danija, Vokietija ir kitos NATO valstybės. Klimash pastebėjo, kad Lietuva dar nėra pajėgi gerai aprūpinti savo turimus karinius dalinius apranga, asmeninės apyvokos reikmenimis, ryšių įranga, medicinine aparatūra, transporto priemonėmis, nekalbant jau apie moderniškesnę ir būtina ginkluotę bei karinę techniką. Karininkams dažnai vėluojamasi algų išmokėjimu. Kalbė dėl kariuomenės problemų G. Klimash priskiria Seime esantiems politinio gyve-

nimo vadovams. Neturint aiškiai išdestytos Lietuvos valstybinio saugumo sampratos, kariuomenėje daug blaškymosi. Tik paskutiniu laiku pradėjo ryškėti kariuomenės turėjimo tikslai. Klimash Krašto apsaugos ministrą L. Linkevičių laiko puikiu asmeniu, gero siekiančio Lietuvos kariuomenei. Asmeniškai turėjęs progą artimai bendradarbiauti su Lietuvos kariuomenės vadu gen. J. Andriškevičium, ji mato esant tvirtai užsilaugavusį Lietuvos narystei NATO. Naujį karininkų akademinį pirmąją laidą, Klimash pastebėjo: „Užvilki jiems uniformą, ir jų neatskiri nuo Vakarų valstybių karininkų“. Lietuvai būtina stiprinti generalinį štabą. Jame dar vis gausu sovietinės mokyklų karininkų. Iš viso Lietuvos būtina mažinti turimų karininkų skaičių. Pensilvanijos „National Guard“, turinti maždaug tiek pat karių, kaip Lietuva, apseina su ketvirtadaliu Lietuvos turimų karininkų.

Pulk. Klimash Lietuvos kariuomenėje pasigenda dviem kryptim vykstančio centralizuoto planavimo. Dar vis panašų į seną sovietinę sistemą, kai visi planai atėdavę iš

Maskvos. Jo nuomone, yra būtina Lietuvai įsteigti centrinę pagrindinio karinio apmokymo mokyklą, užuot dabartinio apmokymo, teikiama prie kiekvieno bataliono. Dabartinė 12 mėnesių karinė prievolė taip pat esanti per trumpa. Ginklų paskirstymas tarp įvairių kariuomenės šakų kelia klausimų. Ar prie Vidaus reikalų ministerijos veikiantiems daliniams būtina turėti prieštankinius ginklus? Klimash teigė, kad savo kritiškais pastabomis jis jokiū būdu nesiekia nuvertinti Lietuvos kariuomenės. Būtina atsiminti, kad kariuomenė įkurta vos prieš penkerius metus, o okupacinė kariuomenė Lietuvai apleidusi vos prieš dvejus. Jis sveikina Lietuvos kariuomenės tvirtą angažavimąsi „Partnerystės vardan taikos“ karinėms programoms, sparčiai vykstantį anglų kalbos mokymąsi (veikia dešimt laboratorijų anglų kalbos žinotijumai stiprinti), jungiamasi į taikos palaikymo veiklą Jungtinių Tautų daliniuose. JAV ir toliau padės Lietuvai karinėje srityje. Tikimasi, kad artimoje ateityje siūniamų ekspertų skaičius paaugus bent iki būrio.

(Bus daugiau)

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus. Skubiems siuntiniams - AIR CARGO. Komercinės siuntos pagal susitarimą. Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui. MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštentai), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI SAUGIAI IR LAIKU PRISTATOME SIUNTINIUS LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800)775-SEND
(312)434-2121

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai; garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsif oas mus už apdraudą nuo ugnies, aip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding); medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-989-2658.

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457

RENATA KLIMAVIČIŪTĖ

A full service lender for:
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

Jauna pora, turinti gerus darbus ir patogius namus **ieško įsūnyti naujagimį kūdikį**, kuriam suteiktų gražų ir laimingą gyvenimą. **Skambinti 708-910-6520**

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĒSINTUVŪS.
H. Čekys
Tel. 585-8624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Penšininkams nuolaida

FOR RENT

Evergreen Pk. išnuomojamas švarus 2 mieg. butas; šiluma, viryklė, šaldytuvus, ažuolinės grindys; priedo — 1 aytlo. garazas. Galima užimti rugpjūčio 1 d.
Tel. 708-424-3767

Vilniaus Universiteto Dainų ir Šokių ansamblis

Atlieka: Kepurinę, Brolio sode, Du raitu jojo, Leliūnų Kadrius, Parovėja, Rolenderis, Pjesės skrabalams, Untytė, Į šventę, Kadrius ir polka, Jaunimo šokis.

Meno vadovas ir dirigentas — Vidas Aleksandravičius. Choro vadovas ir dirigentas — Vytautas Abaris. Kančių grupės vadovė — Daiva Čičinskienė. Orkestro vadovas — Kastytis Mikšiška.

Kasetė — stereo, 1989. Kasetės kaina 10 dol., Illinois gyventojams Tax 0.88 ct. Persiuntimo išlaidos — USA — 3 dol.; Canada — 4 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DRAUGE GAUNAMI ANGLŲ KALBA LEIDINIAI

BED AND BREAKFAST IN LITHUANIA. 177 psl.	\$12.00
ČIURLIONIS: PAINTER AND COMPOSER. Stasys Goštautas. 558 psl.	\$25.00
HELL IN ICE. Sibirian tremitinės dienoraštis. Nutė Garbštienė. 255 psl.	\$13.00
SVETUR OR AWAY FROM HOME. L. R. Fike. 419 psl.	\$17.95
LITHUANIAN SELF-TAUGHT. M. Inkėnienė. 144 psl.	\$4.00
HISTORY OF LITHUANIA. Dr. J. B. Končius. 142 psl.	\$5.00
POPULAR LITHUANIAN RECIPES. Josephine Daužvardis. 127 psl.	\$7.00
LITHUANIAN COOKERY. Iz. Sinkevičiūtė. 326 psl.	\$15.00
THE PROVIDENTIAL PATH. Venerable Servant of God Archb. George Matulaitis. Fr. Victor Rimšelis, MIC. 56 psl.	\$1.00
LITHUANIAN CHRISTIAN DEMOCRACY. Alg. Kasulaitis. 244 psl.	\$15.00
CATECHISM OF THE CATHOLIC CHURCH. 803 psl.	\$20.00
A COLLECTION OF SHORT STORIES. By Vyt. F. Belajus. 100 psl.	\$5.00
EASY WAY TO LITHUANIAN. Vad. ir 6 kasetės mokytis lietuvių kalbą.	\$50.00
THE AGONY. A literary approach to history. Jurgis Gliuda. 288 psl.	\$12.00
LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO. Ant. J. Van Reenan. 329 psl.	\$25.00
THE BALTIC CRUSADE. William Urban. 366 psl. \$38.50	
FIGHTERS FOR FREEDOM. Juozas Daumantas. 279 psl.	\$10.00
LITHUANIANS IN THE USA. Aspects of ethnic identity. David Fainhauz. 246 psl.	\$15.00
AWAKENING LITHUANIA. Prof. J. Stukas. 191 psl.	\$8.00
ENGLISH-LITH. DICTIONARY. Baravykas. 990 psl.	\$15.00
MAP OF LITHUANIA — 25x35", color	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Su knygomis gausite sąskaitą, kurioje bus pridėta pasiuntimo išlaidos.

LAIŠKAI

NORIME DAUGIAU

Su pasigėrėjimu skaičiau kun. Viktoro Rimšelio šiltus prisiminimus apie Mūrmų kaimą. Pagalvojau: laikas viešai pasakyti, kad labai patiko, tai rašau laišką (niekad nesu rašiusi laikraščiu, tai atleiskit už nemokšiskumą).

Labiausiai patiko autoriaus pasakojimo forma. Taip ir liejasi žodžiai apie lietuvišką kaimą, kurio daugiau nėra, o gal ir niekad daugiau nebus. Tai paprastų žmonių paprastas gyvenimas, bet labai savas ir mielas. Mano tėvai kilę iš tokio, ar panašaus, kaimo, tik kitoje Lietuvos vietoje. Kai mama buvo gyva, dažnai pasakodavo apie savo jaunystės dienas ir darbus vasarą kaime.

Paprašykite kun. Rimšelio, kad dar parašytų. Retai „Drauge“ randu tokių šviesių straipsnių, be politikos ir „svarbių“ problemų gvildinimo, o tik poilsingam vasaros pasiskaitymui.

Valė Stankevičienė
Palos Park, IL

NEBLOGAI

Rodos, neseniai skelbėte, kad „Draugo“ pirmojo puslapio redaktorė Aldona Zailskaitė išvyko atostogų ir ją pavaduoja kita (ką jūs turite prieš vyrus redaktorius, kad vis tik moterys...). Turiu prisipažinti, pradėjau tą puslapį skaityti atidžiau: sakau „pagausiu“ nepatvirtintus redaktorės klaidas ir smagiai „pavanosiu“.

Po beveik dviejų savaitių – „nusivyliau“. Visai nebloggeri dirba. Kalba tai tikrai pasitaisė, net vertimų šaknina skamba lietuviškai. Daug smulkesnių žinučių ir tai labai gerai, nes ilgų straipsnių ir taip pilnas „Draugas“. Redaktorė nepašyktė ir bėgamųjų įvykių apžvalgos. Tik nuotraukos... Na, bet mes jau pratę prie „Draugo“ nuotraukų, kai jos ir per tamais ir per šviesios, kažkuo lyg sulauistytos, vėdai neatpažįstami.

Rašau pirmo puslapio redaktoriui ketvertuką (dar ir pliusą galėčiau pridėti). Nors mokytoju nebuvau, bet ketvertuką Vokietijos lagerio gimnazijoje „užsidirbęs“ (ypač iš lietuvių kalbos), jaučiausi daug pasiekęs.

Andrius Virbyla
Chicago Heights, IL

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS

Atsakydamas į Povilo Pečiulio laiško – Lakštingalos iškeltus netikslumus („Draugas“, 7.11 d.) mano rašiny apie VLIKo santykius su Amerikos „aldžia“ („Draugas“, 6.13 d.) patikslinu: 1. turi būti P. Pečiulaitis, o ne V. Pečiulaitis; 2. Jonas Kukauskas mirė 1994 metais, o ne 1944 metais.

Juozas Vitėnas
Oxon Hill, MD

PATAIKAVIMAS PREZ. BRAZAUSKUI?

Dr. Leonas Kriaučiūnas, komentuodamas dr. Vytauto Bieliausko pakvietimą būti Lietuvos prez. A. Brazausko patarėju („Draugo“ laišku skyrus 1995.07.16 d.), cituoja dr. V. Bieliauską: „Mes galime ir turime dirbti su Lietuva tokia, kokia dabar ji yra, o ne vien su tokia, kokios mes pageidautume“. Bet toji, demokratiškai išrinkta valdžia privalo vykdyti savo pažadus, duotus prieš rinkimus. O jei savo pažadų nevykdo ir apgaudinėja rinkėjus, bendraudama su mafija, prisipildydama savo kišenes, kai daug bedarbių ir pensininkų gyvena pusbėdžiu, tai tokios valdžios rinkėjai negali respektuoti. Reikia ją pakeisti.

Ar JAV prez. Carter ir prez. George Bush buvo perrinkti kitai kadencijai? Ne. Kadangi visuomenė jų darbu nebuvo patenkinta. O prez. Nixon už Watergate nusižengimus, nebaigęs kadencijos, buvo priverstas atsistatydinti. Tad kodėl lietuvių tauta turi respektuoti valdžią, kuri tarnauja ne tautai, o tik sau?

Antanas Marma
Chicago, IL

CONTAINER IR DAUGIAU...

Po daug kalbų, atrodo, suprato, kaip reikštas „container“. Tai daiktas, objektas kursas, kur nors talpina, plačiausia prasme. Todėl ir tinkamiausias daiktavardis būtų talpintuvus. Taip, kaip šaldytuvas, kurs irgi yra maisto produktų talpintuvus. Jų yra visur, visokių (transportui, krautuvei, sodui ir k.). virtuvėje jie vadinami indais. Aišku, ir manome gana.

Gyvenimas keičiasi, progresuoja, naujiems daiktams reikia pavadinimų, bet netinka kiekvienam savaip žodžius „kalti“ ir skleišti. Lietuvoje prie daugelio svetimų žodžių tik prideda galūnes. Tai neleistinas kalbos žalojimas. Į savaip „sulietuvintus“ svetimus žodžius su pašaipu žiūri svetimas mokyklas baigę žmonės. Keista, kad daug žodžių, dabar vartojamų Lietuvos spaudoje, taip svetimai, nemaloniai skamba vyresniųjų ausims. Be jokios atsakomybės tiesiog begėdiškai dargoma kalba (Pvz., čekų guli ešes i „Litimpeks“ banką gali inkasuoti, turgavietėje gali apsiprekinoti, prapuolė rudas dōgas...).

Kokias mokyklas baigę, kas mokė taip rašančius? Laikraščių redakcijoje reikia žmogaus, kurs taisyti leidinių, nemokšų kalbą. Keista, kad gyvoje kalboje apsieinama be tokių žodžių ir kalbėtojai nedaug ką tegali prikišti. Kodėl toks skirtumas, kas kalta?

Kalbos žinovai, mokytojai skubiai turėtų atkreipti dėmesį į lietuvių kalbos žalojimą. Naujus žodžius sudarinėti, atsizvelgiant į savų žodžių šaknis ir gramatiką. Reikalingas nedidelis, patogus, nebrangus naujų žodžių žodynėlis (didelis tikslas nepasiekiamas). Laikraščių kalbos skyriuose aiškinti, kalbėtis apie naujus žodžius ir matomas klaidas. Technikos, biologijos ir panašių, pasaulyje nusistovėjusių terminų geriau neliešti.

Jei ir toliau, visur gyvendami, taip kalbą „turtinsime“, priešime prie ribos, kad bus gėda „lietuviškai“ kalbėti.

V.A. Gailiūnai
Wethersfield, CT

APIE „TYLUJŲ KARĄ“

Nesu nuolatinis „Draugo“ skaitytojas, bet netikėtai turėjau progą paskaityti labai gerą straipsnį, „Tylusis karas“ (Kr. Astikas, š.m. liepos 20 ir 21 d.). Turbūt autorius iš Lietuvos, nes supranta tenykštę situaciją, ją išsamiai analizuoja ir žodžių „į vatą nevynioja“. Tai, manau, vienas, geriausių straipsnių, šiemet rastų lietuviškoje spaudoje. Jeigu „Draugas“ ir daugiau tokių įžvalgių straipsnių spausdina, ko gero reikės jį užsiprenumeruoti, nes kasdien pirkti per brangu.

Povilas Černiauskas
Chicago, IL

PAMINKLAS IŠ ŽODŽIŲ

Gerai, kad atkarpoje spausdinata Povilo Vaičekausko „Partizaninio pasipriešinimo 1944-1945 m. ištakos“. Tokie prisiminimai - vertinga istorinė medžiaga. Tai iš žodžių pastatytas paminklas mūsų tėvynės kankiniams. Juo labiau, kad galima atsiminimus palyginti su kitų papasakotais ir susidaryti geresnį vaizdą apie anuometinius įvykius.

A.P.P.L.E. – „Amerikos mokytojai – Lietuvos mokyklai“ posėdyje, planuojant šių metų vasaros kursus Lietuvoje. Iš kairės: II eil.: Vaiva Vėbraitė – direktorė, Gita Kupčinskienė – programos vadovė, Carol Sperry – dėstytoja; I eil.: Emilija Sakadolskienė – programos vadovė, Juozas Karmūza – administratorius, Shirley Sabo – personalo koordinatore.

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

40.00 dol. Ray Gajauskas, Shell Beach, CA; dr. Jurgis Starkus, Santa Monica, CA.

35.00 dol. Dalia Strasius, Ann Arbor, MI; Sally Underaitis, Lehigh, PA; Peter Ugincius, Fredericksburg, VA; Ursulė Baltrenas, Tustin, CA; L. ir P. Krajauskas, St. Petersburg, FL; Antanas Mažiulis, Boston, MA.

30.00 dol. Irena Jakstys, South Pasadena, FL; Jonas Tamulis, Joliet, IL; Janusz Rushkevich, Englewood Cliffs, NJ; Ina Kurauskienė, Oak Lawn, IL; Jonas Riba, Toronto, Ont., Canada; C. Surdokas, Baltimore, MD; Consulate General of Lithuania, Westlake Village, CA; Vladas Sinkus, Western Springs, IL; Juozas Vadopalas, Downers Grove, IL; Antanas Vilutis, Schererville, IN; Danguolė Ilginis, Palos Hills, IL; kun. Algirdas Olšauskas, Los Angeles, CA; Viktoras Juška, Park Ridge, IL.

26.00 dol. Stanley Gryskewis, Griskewičius, Chicago, IL; M. Rimavičius, Annapolis, MD.

25.00 dol. Vincas Akelaitis, Cleveland, OH; Aleksas Urbonas, St. Pete Beach, FL; Petras Dirda, Oak Lawn, IL; K. Gaižauskas, St. Pete Beach, FL; St. Surantas, Rockford, IL; J. Sisas, Santa Monica, CA; Kazys ir Juratė Bukauskas, Hot Springs, AR; Antanas Bakšys, W. Hartford, CT; Jonas J. Kaunas, Downers Grove, IL; K. Nemunaitis, Princeton, IL; Vytautas Šeštokas, Los Angeles, CA; Augustinas Kulbis, Chicago, IL; A. Karnius, St. Petersburg, FL; Elena ir Stasys Briedis, Burr Ridge, IL; Ona ir Viktoras Samatauskas, North Port, FL; Sofija Plėnienė, Oak Lawn, IL; Stasė Bublėnė, Birmingham, MI; Emilis Sinkys, Santa Monica, CA; A. ir M. Jagutis, Daytona Beach Shores, FL; Austra Puzinas, San Mateo, CA; Margarita Valiukas, Hemet, CA; Antanas Minelga, Olympia, WA; Pauline Sukis, Oak Lawn, IL; P.M. Ruikis, Garden Homes, IL; Janina Cukuras, Chicago, IL.

25.00 dol. Maria Mogenis, Quincy, IL; dr. Kazys Ambrozaitis, Chesterton, IN; Elena ir Alfonsas Kasputis, Warren, MI; John Siaurusaitis, Baltimore, MD; Vladė Siliūnas, Chicago, IL; Charles Cesna, Worcester, MA; Stasė Bliudzius, Southfield, MI; Julija Saulienė, Chicago, IL; V. Marijošius, Putnam, CT; C. Masaitis, Thompson, CT; kun. Valdemaras Ču-

putnam, CT; L. Baltrėnas, Glendale, CA; Ferdinandas Visockas, Spring Hill, FL; Liuda Germanienė, Lisle, IL; Alfonsas Tumas, Newbury Park, CA; Ona Ramienė, Hickory Hills, IL; Liūda Unguraitienė, Brecksville, OH.

21.00 dol. Vanda Prunskienė, Oak Lawn, IL; Alfonsas Skiparis, Seymour, CT; Edward Radionovas, W. Hartford, CT.

20.00 dol. Vacys Jocy, Dearborn Hts, MI; Jonas Daugela, Ormond Beach, FL; Gerardas Juškėnas, Cleveland, Hts., OH; Kazimieras Paliulis, Waterbury, CT; Meta ir Kazys Linkus, Miami Beach, FL; L. Juodelis, Chicago, IL; Agota Suopy, Chicago, IL; Vitas Bernadišius, Orland Park, IL; Kazimiera Skerys, Chicago, IL; Gertruda Repcys, Hamilton, Ont., Canada; Alice Lopez, Miramar, FL; M. Rūšys, Mercer Island, WA; V. ir O. Gutauskas, Harbert, MI; A. Kasperavicius, Willoughby, OH; Vytautas Vanagas, Skokie, IL; Teodoras Petrulaitis, Chicago, IL; Aleksandras Pužauskas, Ocean Park, WA; S. Galesas, Chicago, IL.

20.00 dol. Laima Jurkūnas, La Grange, IL; Ig. Petrauskas, Chicago, IL; J.R. Vaaitis, Burbank, IL; Jovita Strikas, Indian Head Park, IL; Zigmantas Moliejus, Chicago, IL; Eugenijus Vilkas, Valencia, CA; V. Endrijonas, Chicago, IL; Genė Valantienė, Downers Grove, IL; Antanas Zailskas, Cicero, IL; K. Lasaitis, Waukegan, IL; Magdelena Stankaitis, Delhi, Ont., Canada; Elena Purulienė, St. Pete Beach, FL; Adolfas Armalis, St. Pete Beach, IL; Dona-

tas Kisielis, Upper Darby, PA; Genevieve Gobis, Amsterdam, NY; Ona Balčiūnienė, Manahawkin, NJ; Pranas Zaranka, Redford, MI; Algimantas Urbutis, Palos Heigh, IL; Vincas Ankus, Oak Lawn, IL; Sofia Lastas, Grand Rapids, MI; Eugene E. Smilgs, Michigan City, IN; Charles B. Misiunas, Downers Grove, IL; Edvardas Skiotys, Livonia, MI; Augusta J. Saulys, San Francisco, CA; Jesuit Fathers, Chicago, IL; J. Petkunas, Union Pier, MI; Juozas Končius, Lemont, IL; Vladas Gylis, Sun City, CA; Edward I. Boreisha, Chicago, IL; Julius Širka, Palos Hills, IL; Mečislava Vaišvila, Chicago, IL; Emilija Gaškienė, Chicago, IL; Vincas Pavličius, Chicago, IL; R. Kiršteinis, Rochester, NY; A. I. Maciukevičius Waukegan, IL; Stasys Garliauskas, Manchester, MI; Stasė Kavaliūnas, New Smyrna Beach, FL; Rich & Taiyda Chiapetta, Chicago, IL; Romualdas ir Gražina Kisielius, Somerville, NJ; Jonas M. Variakojis, Vernon Hills, IL; kun. Paul A. Gillis, MS; Aldona Griskienė, Chicago, IL; Irena Blekys Johnson, Seattle, WA; Aleksandra Bukaveckas, Chicago, IL; Povilas Karosas, New Britain, CT; Rimas Černius, La Grange Park, IL; Marcela Rudaitis, St. Charles, IL; L. ir I. Kirkus, Palos Hills, IL; Teresė Alenskienė, Lemont, IL; Antanas Luneckas, Chicago Ridge, IL.

20.00 dol. Laima Jurkūnas, La Grange, IL; Ig. Petrauskas, Chicago, IL; J.R. Vaaitis, Burbank, IL; Jovita Strikas, Indian Head Park, IL; Zigmantas Moliejus, Chicago, IL; Eugenijus Vilkas, Valencia, CA; V. Endrijonas, Chicago, IL; Genė Valantienė, Downers Grove, IL; Antanas Zailskas, Cicero, IL; K. Lasaitis, Waukegan, IL; Magdelena Stankaitis, Delhi, Ont., Canada; Elena Purulienė, St. Pete Beach, FL; Adolfas Armalis, St. Pete Beach, IL; Dona-

20.00 dol. Laima Jurkūnas, La Grange, IL; Ig. Petrauskas, Chicago, IL; J.R. Vaaitis, Burbank, IL; Jovita Strikas, Indian Head Park, IL; Zigmantas Moliejus, Chicago, IL; Eugenijus Vilkas, Valencia, CA; V. Endrijonas, Chicago, IL; Genė Valantienė, Downers Grove, IL; Antanas Zailskas, Cicero, IL; K. Lasaitis, Waukegan, IL; Magdelena Stankaitis, Delhi, Ont., Canada; Elena Purulienė, St. Pete Beach, FL; Adolfas Armalis, St. Pete Beach, IL; Dona-

Kiekviena auka prailgina lietuviško dienraščio, vienintelio dar pasilikusio svietimuose kraštuose, gyvybę. Dėkui!

A.†A.

EDNAI VAŠKELIENEI

mirus, reiškiam giliausią užuojautą vyrui STASIUI, sūnui POVILUI su žmona, dukrai DANUTEI, seserims ONAI ir VANDAI su šeimomis ir broliui EDMUNDUI bei kitiems artimiesiems

*Elana Z. Carter
Jūra, Darius ir Andrius Gvidai
Kazys Jonaitis
Sofija ir Aleksas Kikilai*

A.†A.

EDNAI VAŠKELIENEI

mirus, vyrą STASĮ, dukterį DANUTĘ, sūnų PAULIŲ su žmona, seseris ONUTĘ ir VANDĄ su šeimomis, brolių EDMUNDĄ nuoširdžiai užjaučiame.

*V. A. Pargauskai
V. A. Brazdiūnai*

A.†A.

STASĖ PALČIAUSKAITĖ NORKIENĖ-KALUZIENĖ

Gyveno Mississauga, Canada, anksčiau Chicagoje. Mirė 1995 m. liepos 21 d., sulaukusi 78 metų. Gimė Lietuvoje, Žagarėje.

Nuliūdė liko: vyras Aleksandras Kaluza, sūnus Algirdas Norkus, marti Kristina, vaikaičiai – Diana, Krista, Michael ir a.a. Daniel; seserys – Liuda Martin, Angelė Lešinskienė su šeimomis Kanadoje, Ada Rudienė su šeima Lietuvoje; a.a. vyro Norkaus sesuo Elena Purulienė su sūnumi Floridoje.

Po gedulingų šv. Mišių Lietuvos Kankinių šventovėje, Mississauga, Ont., liepos 25 d., velionė bus pervežta ir laidojama šv. Kazimiero lietuvių kapinėse ketvirtadienį, liepos 27 d., 10 val. ryto.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: vyras, sūnus, marti, vaikaičiai, seserys ir kiti giminės.

DVIDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

VALĖ MARIJA JOKUBAUSKIENĖ ŽILINSKAITĖ- ŽILIŪTĖ

Dievo pašaukta buvo palaidota 1975 m. rugpjūčio 9 d. Chicagoje, šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Prisimenant jos dvidešimtąsias mirties metines, šv. Mišios už jos sielą bus aukojamos Pal. Jurgio Matulio lietuvių katalikų misijos koplyčioje, Lemont, liepos 30 d. 9 val. ryto. Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Valė Mariją maldoje.

Giliai nuliūdė: vyras Stasys, duktė Jūratė, žentas Romas Šilvinskas, sūnus Vytautas Petras, marti Virginija, keturi anūkai, viena prėnanūkė, pusėsėteris Ona Karalienė, pusbroliis dr. Algis Čepulis, pusėsėteris, pusbroliis ir kiti giminės Lietuvoje.

P A D Ė K A

A.†A.

ZENONAS KAZIMIERAS PUZINAUSKAS 1920.III.4–1995.VII.16

Gyveno Beverly Shores, IN. Mirė š.m. liepos 16 d. Palaidotas liepos 19 d. Greenwood kapinėse, Michigan City, IN, šeimos kape.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Dėkojame draugams ir pažįstamiems, kurie dalyvavo šv. Mišiose ir palydėjo velionį į Amžiną Poilsį.

Liūdi: žmona, duktė, žentas, anūkai ir kiti giminės.

A.†A.

FILOMENAI JURJONIENEI

mirus, dukterį GAILUTĘ ir dr. TADĄ PAULIONIUS ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

P. B. Andrašiūnai

A.†A.

EDNAI VAŠKELIENEI TUNKŪNAITEI

mirus, vyrą STASĮ, dukterį DANUTĘ, sūnų PAULIŲ su žmona, brolių EDMUNDĄ ir seseris – VANDĄ ir ONĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

*Danutė ir Jonas Bariai
Jadvyga Dautienė*

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Nors jau ne kartą buvo skelbta, bet gerus dalykus versta ir pakartoti: „Draugo“ gegužinė bus jau šį sekmadienį. Pradžią šv. Mišiomis 11:30 val. ryto marijonų vienuolyno koplyčioje. Mišias aukos „Draugo“ moderatorius kun. V. Rimšelis, MIC. Po Mišių visi galėsime papietauti, nes šeimininkės šį kartą ruošiasi tikrai „persistenti“ ir gegužinės dalyvius skaniai pavaišinti; 2 val. p.p. kviečiame visus į dienraščio patalpas, kur įvyks iškilmingas Draugo fondo garbės narių paminėjimas ir specialios bronzos lentos atidengimas. Tuo pačiu primename, kad stabtelėtumėte prie stalo, apkrautų gausiais leidiniais – viskas papiginta kaina. Lietuviška knyga laukia pirkėjų, pagsukite jos lūkestį, pavytikite, pasirinkite, nusipirkite. Bus galima užsimokėti ir „Draugo“ prenumerata, ypač laukiami nauji skaitytojai! O po to – programa vėl lauke: gros Arūno Augustaičio orkestras, bus dainų, šokių, atsigalvinimo ir taip pat laimėjimų. Galbūt pats maloniausias gegužinės reiškinys – susitikti pažįstamus, draugus, susipažinti su dar nepažįstamais, pasijusti tikrai viena graži, jaukiai bendraujanti, lietuviška šeima.

Danutė Stankaitė, Aldona Slonskienė, Viktoras Endriūnas atnešė dovanų mūsų dienraščio gegužinės „laimės šuliniai“. Tariame jiems aciu ir tuo pačiu kviečiame kitus „Draugo“ skaitytojus pasekti šių dosnių žmonių pavyzdžiu.

Lietuviai golfinkai, dalyvavę Lietuvos fondo ruošose golfo žaidynėse liepos 16 d. Iš kairės: Linas Gylys, Pijus Stončius („Draugo“ administratorius), Kęstutis Sušinskas ir dr. Julius Ringus.

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Aldona Zailskaitė, „Draugo“ pirmo puslapio redaktorė šiuo metu viešinti (tiksliau sakant – dirbanti, nes išvyko kaip religijos dėstytoja su A.P.P.L.E. programa), rašo, kad „oras labai palankus, visur žydi gėlės; Vilnius žalias, kalnuotas ir gražus, o A.P.P.L.E. programa labai veiksminga, tiek Lietuvos mokytojams, tiek ir svečiams amerikiečiams, kurių dauguma. nekalba lietuviškai, bet vis tiek randa bendrą kalbą su lietuviais“. A. Zailskaitė į darbą redakcijoje grįž rugpjūčio 2 d.

Kada paskutinį kartą lankėte Adler planetarium, Shedd akvarium, Field muziejų? Vieni jie yra Čikagos paežerėje ir vasarą labai lengvai pasiekiami. Kiekviename kasdien vyksta įvairios programos ir specialios parodos, bet ir be tų priedų juose netrūksta įdomybių. Lankymo valandos kasdien yra tarp 9 val. r. ir 5 val. p.p. Į visus muziejus už įėjimą reikia mokėti, bet yra dienų – mokesčio: Shedd akvariumui – ketvirtadieniais; Field muziejui – trečiadieniais; Adler planetariumui – antradieniais. Norintieji daugiau informacijų apie įvairias muziejų programas, specialias parodas ir pan., gali užsisakyti nemokamą brošiūrėlę „Spend A Day“, skambinant 312-939-2426, extention 2506. Brošiūrėlėje yra nurodoma ir kaip pasiekti muziejus autobusu, mašina, traukiniu. Muziejuose yra krautuvėlės su įdomiais suvenyrais, dovanomis, knygomis; yra ir valgyklų.

„Tikiu Lietuvos dvasiniu atgimimu“ – taip pavadintas pasikalbėjimas su Valdu Adamkum, išspausdintas „Valsčių laikraštyje“ š.m. liepos 1 d. V. Adamkus tuo metu lankėsi Lietuvoje ir išteikė savo, prieš penkerius metus įsteigtą premiją prof. P. Kavaliauskui už veiklą teritorinės aplinkosaugos srityje. Pokalbyje minimi rūpimieji reikalai – politiniai ir ypač ekologiniai. Paklaustas, kaip V. Adamkus vertina vyriausybės pasirašytą sutartį dėl iš Venezuelos teikiamo „mazuto“, pokalbininkas atsako: „Neigiamai. Prisijungiu prie ekologų, kurie kategoriškai pasisako prieš orimulsiono panaudojimą Lietuvoje. Mane šurpina ūkiniu vadovų pozicija šiuo klausimu. Kaipgi taip galima abejingai žvelgti į savo tautą, jos žmones? Orimulsionas – vienas nešvariausių kūrų pasaulyje. Abejoju, ar ekonomistai nesuklydo, teigdami, kad orimulsionas – pigiausias“.

Antanas ir Marcelė Ragauskai, Cicero, IL, yra kasmetiniai „Draugo“ gegužinių rėmėjai. Jie ir šiemet atnešė gražių fantų „laimės šuliniai“. Aciu.

Balzeko Lietuvių kultūros muziejus rengia apylinkės festivalų rugpjūčio 19 d., šeštadienį, tarp 12 ir 6 val. po pietų muziejaus antro ir trečio aukšto galerijose. Kviečiame pasirodyti lietuvių muzikos ar šokių grupes, liaudies meistrus, dailininkus. Labai laukiami lietuviai prekybininkai, kuriems bus įrengti prekybos staliukai. Festivalyje taip pat kviečiami dalyvauti lenkų, meksikiečių, arabų menininkai bei prekybininkai, savo organizacijas ir įstaigas pristatys apylinkės mokyklų, bibliotekų, bankų, gydymo įstaigų atstovai. Nepalaukite šios puikios progos daugiau sužinoti apie savo apylinkės kaimynus! Prašome visus norinčius pasirodyti festivalyje paskambinti į Balzeko muziejų (312) 582-6500 iki rugpjūčio 4 d.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija šiuo metu atostogauja ir reguliarių susirinkimų nebūna. Iškilus reikalui, galima kreiptis į draugijos pirm. J. Bagdžiu, 7243 S. Richmond, tel. 434-3713, arba vicepirm. Joe Kulį, 6931 S. Rockwell, tel. 778-7508.

Birutė Jasaitienė visuomet tartininkauja ten, kur jos talkos reikia (lyg neturėtų pakankamai darbų ir rūpesčių...), tad ir „Draugo“ gegužinėje, kuri vyks jau šį sekmadienį, liepos 30 d., sutiko pasirūpinti „laimės šulinio“ bilietėliais bei tvarka. O tame „šulinyje“ tikrai yra gražių dovanėlių. Atvykite ir savo laimę išbandykite.

Draugo fondo garbės narių bronzos lenta bus atidengta šį sekmadienį, liepos 30 d., 2 val. p.p., „Draugo“ patalpose. Iškilimėse dalyvaus Lietuvos Respublikos gen. garbės konsulas Čikagoje **Vaclovas Kleiza**. Nuoširdžiai kviečiame Draugo fondo garbės narius ir visus kitus fondo narius bei „Draugo“ bičiulius šiame džiugiam renginyje dalyvauti.

Antanas ir Viktorija Valavičiai – nuolatiniai įvairių renginių, vaju ir kitų svarbių labdaros darbų tartininkai. Tiesiog sunku įsivaizduoti, kaip be jų talkos Čikagos ir apylinkių veikla sukūpti. Neapsieina be Valavičių pagalbos ir „Draugas“ (ne kartą jie jau tokią pagalbą yra suteikę), tad gegužinėje liepos 30 d. Antanas Valavičius pasirūpins svetelių atgaiva, o Viktorija Valavičienė – pietumis. Esame jiems dėkingi, o visus kviečiame atsilankyti ir jų patarnavimu pasinaudoti.

NAUJOSIOS KARTOS LIETUVIAI BURIASI

Kaip jau buvo pranešta, sekdami New Yorko lietuvių pavyzdžiu, Čikagoje taip pat buriasi naujausios kartos išeiviai iš Lietuvos. Vieni čia atvyksta pabūti laikinai, kiti kuriasi nuolatiniam gyvenimui. Beveik visiems ir pasiekti šį kraštą, ir pradėti jame naują gyvenimą padeda savieji – čia esantys lietuviai. Tačiau kaip kiekviena karta, taip ir šioji turi tik jai būdingų bruožų, savitų interesų, problemų.

Vienas tokių bruožų – beveik visuotinis, per sovietmetį įsigytas nepasitikėjimas jokiais organizacijomis ir nenoras joms priklausyti. Gal todėl taip ilgai ir nebuvo mėginta susiburti ir bet kokį vieneta. Tačiau jau nebe pirmi metai, kai tarpusavyje yra bendraujama, lankomi visuomeniniai ir kultūriniai renginiai, o po „Galerijos“ stogu, jos „spiritus movens“ – Algimanto Kezio – dėka kai kurie šios kartos išeiviu renginiai jau seniai (bent jiems) yra tapę nauja kultūrine tradicija. Taip begyvenant, kyla įvairaus pobūdžio idėjų, planų, kuriuos įvykdyti yra kur kas paprasčiau, būnant drauge.

Liepos 9 d. „Galerijoje“ įvykusiame susirinkime, kuriame dalyvavo bene pusšimtis žmonių, buvo bemaž vieną kartą nutarta išjungti ir JAV Lietuvių Bendruomenę. Tačiau tiek pat vieną kartą buvo išreikštas ir noras išlaikyti tam tikrą autonomiškumą, manant, kad šiuolaikinės išeivių kartos interesams geriausiai atstovauti gali tik tos kartos žmonės. Buvo išrinkta koordinacinė grupė, kuri yra įpareigota suformuoti pagrindines veiklos gaires.

Liepos 16 d. šios grupės nariai: Gintaras Tarnauskas, Angelė Paulaitienė ir Arvydas Reneckis rinkosi pirmą kartą posėdžiui. Čia buvo pradėta vartinti svarbiausius naujosios kartos išeivių socialinio ir kultūrinio gyvenimo reikalus. Pagalbos, talkos susiorientuojant, dažnai labiausiai pasigenda tik ką atvykusieji; bet vėliau ir beveik visiems tenka spręsti gan kebliai įsikūrimo, darbo, juridines, medicines ir kt. problemas. Atrodo, kad yra atėjęs laikas, kai naujoji karta jau yra sukaupusi šokią tokią, tik jai vienai būdingą, gyvenimo patirtį.

Koordinacinės grupės nariai nutarė kreiptis į visus tautiečius, prašydami pasidalinti savo nuomonėmis ir pasiūlymiais.

Miesto savivaldybės įstaigos dar kartą perspėja gyventojus, ypač vyresnius, saugotis apgavikų, kurie pasiūlo remontuoti namus ar atlikti įvairius pataisymus. Apgavikų visuomet pasitaiko, bet vasarą jie „išlenda“ iš visų kampų lyg uodai po lietingo oro. Miestas kasmet gauna gausybę skundų, todėl ir perspėja žmones saugotis. Patariama samdyti tik specialius leidimus turinčius kontraktorius. Galima paskambinti „Department of Consumer Services“ 744-9400 ir sužinoti, ar kontraktorius turi leidimą. Geriausia paimti žmogų ar bendrovę, rekomenduotą kaimynų, giminių, draugų. Svarbu iš anksto tiksliai susitarti ir surašyti, ką kontraktorius turi atlikti, kiek kainuos, kiek ilgai darbas tęsis ir nemokėti visos sumos už darbą, kol samdytojas nebus patenkintas užbaigtu darbu. Ypač patariama saugotis taisytojų, kurie nuolat reikalauja pinigų medžiagai pirkti. Jei pasiūlytų apgavystių, susisiekti su „Consumer Services“ įstaiga tuo pačiu telefonu. Įstaiga yra išleidusi brošiūrėlę „Protecting Yourself from Home Repair Fraud“. Paskambinkite ir prašykite, kad atsiųstų.

Giedrei Kazlauskaitėi, Ingai Janušaitėi, Aleksai Valiulytei, Adai Valaitytei, Dainai Ringutei ir Vijai Sidrytei, susidomėjusios molio dirbinių kūryba, Čikagos jaun. ateitininkų Partizano Daumanto kuopos susirinkime patarimus teikia Danutė Kunčienė.

mais, kaip šiame krašte galėtume vieni kitiems padėti, ką visuomeniškai naudingo galėtume nuveikti? Jei kol kas neturite ypatingų pasiūlymų, arba jaučiate turį daugiau problemų, negu galimybių jas išspręsti ir ką nors kitiems patarti, vis tiek, palikite apie save bent žinią. Ateityje numatoma steigti informacijos centras, tačiau, kol tokio nėra, galima tiesiog paskambinti Gintarui Tarnauskui tel.: 708-484-3451.

Pasiūlymai ir nuomonės bus grupuojami ir vėliau pateikti bendram susirinkimui, apie kurį bus plačiai paskelbta spaudoje ir per radiją.

A. R.

IŠVYKA Į SHEDD AQUARIUM

Vyresniųjų lietuvių centro vadovybė birželio 30 d. surengė išvyką į Shedd Aquarium – žuvų pasaulį. Gražus rytas. Rėkamės į „Seklyčią“, prisistatome išvykoms vadovėi Elenutei Sirutienei, kuri pažymi registracijos lape mūsų pavardes. Gurstodami kavą, speliuojame, kokia bus diena. Ką matysime? Ką patirsime? Bematant ir autobusas prie durų, tad eiles tvarka susėdame į savo vietas.

Vadovėi patikrinus, ar visi, ir davus vairuotojui ženklą, judame dulkėtomis miesto gatvėmis prie ežero. Kelionė neilga. Išlipę iš autobuso, grožimės ežero didingumu, kuriame lyg gulbės plaukioja burlaiviai. Taip ir norėtusi šokti į pirmą pasitaikiusį, aplaukioti ežero bangomis... Einame į pastatą. Viduje tamsoka, užtat visų vitrinų langai apšviesti, o už jų ir žuvų pasaulis.

Kadangi vitrinų labai daug, o laikas ribotas tai tik stebimės įdomiomis žuvytėmis ir jų vandeniniu gyvenimu. Skubame nuo vieno lango prie kito, kur vis pamatome skirtingus vaizdus. Einame takais prie delfinų salos. Takų pakraščiai apšviesti krumais ir medžiais. Stebėdami ir grožėdamiesi medžių įvai-

rumu, pasiekiamė delfinų salą. Sėdame ant akmeninių suolų, kurie nelabai svetingi (kieti ir šalti).

Delfinai nedresiruoti, tai pamatėme jų normalų gyvenimą. Tas irgi įdomu, nes jų daromus pokštus ne kartą esame matę zoologijos sode. Laiko beliko labai mažai, tad dar užsukome į suvenyrų krautuvėlę. Vieni kiti kai ką įsigijo prisiminimui. Jau būriuojamės prie išėjimo vartų. Nustatytą laiką atvyksta autobusas. Pavargę, bet patenkinti, važiuojame „Seklyčios“ link. Turbūt buvome labai išalkę, nes vos tik įėjus į „Seklyčios“ veidrodžių salę, pakvipo pietų patiekalų kvapai.

Užsiskę pas vikrias padevejas pietus, turėjome progos pasidalinti patirtais įspūdžiais. Pasiūlymų gardžiais pietumis, išvykos vadovė E. Sirutiene pasidžiaugė, kad esame susiklausiusi grupė ir jokių problemų nėra. Nereikėjo nieko nei laukti, nei ieškoti. Jai malonu tokiai grupei vadovauti. Žadėjo ir daugiau panašių iškyklų.

Mes iš savo pusės dėkojame Vyresniųjų lietuvių centro vadovybei, o ypač iškyklų vadovei, už mūsų vienatvės dienu praskaidrinimą.

O. Lukienė

NAUJA ALTO VADOVYBĖ

Po metinės darbo konferencijos, įvykusios š.m. gegužės 6 d., ALTO Čikagos skyriaus vadovybė, kuriai vadovavo Liet. socialdemokratų partija ir pirmininkė Antanina Repšienė, savo kadenciją baigė. Per konferenciją visos 11 organizacijų pristatė savo atstovus į valdybą ir tarybą, kurios vadovavimą perėmė Liet. tautinė sąjunga su pirmininke Matilda Marcinkiene vienerių metų kadencijai.

Antrame valdybos ir tarybos posėdyje, įvykusiame birželio 22 d., buvo pristatyta šios sudėties nauja valdyba: Matilda Marcinkienė – pirmininkė, vicepir-

Nuotr. O. Daugirdienės

mininkai: Juozas Bagdžius – ūkiniam reikalams, Petras Buchas – finansų telkimo, dr. Vytautas Dargis ir Antanina Repšienė – informacijai. Nutarta, kad visi vicepirmininkai turi dirbti – rūpintis viena kuria ALTO sritimi. Vykdomoji sekretorė – Evelyne Oželienė, taip pat pirmininkės pavaduotoja. Protokolų sekretorė – Filina Braunienė. Finansų sekretorė – Jūratė Jasiūnienė, o iždininkė – Mary Kinčius. Revizijos komisija (trustees): Joseph ir Valeria Stanaičiai ir Jeronimas Gaižutis. Renginių komisija: Eva Paulauskienė, Bronė Černienė ir Regina Vaitkevičienė. Likusieji 32 atstovai – tarybos nariai.

Naujoji vadovybė jau surengė Baisiųjų birželio ir visos lietuvių tautos genocido minėjimą birželio 11 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje ir salėje. Liepos mėnuo – atostogų laikas: nei posėdžių, nei renginių nebus. Sutelkti kiek lėšų, kurios yra taip reikalingos ALTO centro išlaikymui, skyrius rengia tradicinę gegužinę rugsėjo 4 d., pirmadienį, (Labor Day) Anio ir Aldonos Grinių sodyboje, esančioje Lockport, IL. Jau kelį metus ALTO rengia gegužinę Darbo dieną ir visuomet sėkmingai. Tikimės, kad lietuviškoji visuomenė ir šį kartą gausiai atsilankys, praleis Darbo dienos popietę gražioje gamtoje.

Vengiant bereikalingų išlaidų, posėdyje nutarta: posėdžių datos nustatytos kiekvieną mėnesį antrąjį penktadienį, 6 val. vakare ALTO centro patalpose. Pakvietimai nebus siunčiami, tik bus priminta „Drauge“. Pirmas po atostoginis posėdis įvyks rugpjūčio 11 d., penktadienį, 6 val. vakare centro patalpose, 6500 S. Pulaski Road. Todėl visi ALTO Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos nariai prašomi išsidėmėti šį nutarimą.

Ant. Repšienė

Svečiai Pasaulio lietuvių centro gegužinėje Lemonte liepos 9 d.